

Egy ifjúsági világmozgalom Krisztusért és az Egyházért.

A keresztyén szövetségi
(Christian Endeavor = C. E.) mozgalom története
és ismertetése.

*

Összeállította: Csia Sándor dr.

*

Biczó András rajzaival.

Handwritten note in purple ink:
Háza életében
párjában
a szerető.

Különlenyomat a magyarországi református egyetemes konvent
misszói bizottsága által kiadott 1928/29. évi
„Belmissziói Utmutató“-ból.

Kiadja a Bethánia-Egylet. — Budapest, 1929.

„Krisztusért és az Egyházért!”

ELŐSZÓ.

A keresztyén szövetségi munkának itt adott történelmi és szervezeti ismeretése egy nagy elfoglaltságú embernek rövid idő alatt készült munkája és már ezért is sok tekintetben hézagos. Korlátozta a terjedelmet az a szempont is, hogy egy belmissziói útmutató egyik részletének volt csak szánva. Reméljük, hogy egy következő kiadás kiegészíti a hiányokat s a szövetséges-munkát a maga teljes szépségében, kedvességében, hasznosságában mutatja be. Különösen szükséges volna a gyermekszövetségi munka beható ismeretése, mert ennek vannak neveléstanilag megalapozott kitűnő saját módszerei s nincs fontosabb dolog annál, minthogy az emberi lelket már akkor megnyerjük Krisztus számára, mikor az még visszafogékonyoságú és az élet még nem okozott benne sokszor helyrehozhatatlan rombolásokat.

Ennek az ismertetésnek az összeállításában nagy segítségemre volt Czmorek Jenő, a magyar mozgalom titkára, amit neki itt is megköszönök.

CSIA SÁNDOR dr.,

a magyar keresztyén szövetségi egyesülés
volt fűtőháza.

Az evangélikus olvasóhoz!

Jelen kötet tartalma szó szerinti különlenyomat a református konvent „Belmissziói Útmutató”-jából s éppen ezért a református szempontok vannak benne kidomborítva. A mozgalom azonban el van terjedve a világ majdnem minden országában a lutheri egyházakban is és Magyarországon is kezdettől fogva résztvettek a mozgalomban evangélikusok. Vajha terjedne el a keresztyén szövetségi munka mielőbb s minél nagyobb mértékben a magyar evangélikus egyházban is Isten dicsőségére s az evangélikus egyház üdvére!

TARTALOM

Bevezetés	5
1. A mozgalom keletkezése	6
2. A mozgalom elterjedése	10
3. A magyar mozgalom története	17
4. A keresztyén szövetségi mozgalom alapelvei	20
5. A keresztyén szövetségi mozgalom leglényegesebb ismertető vonásai	24
6. A tagság	25
7. A szövetséges magánélete	26
8. Vezetőség	31
9. Szövetségszabályok	33
10. Szövetségszabályok összeállítása	36
11. Tanácskozó és egyéb különleges összejövetelek	37
12. A szövetség pénzügyei	38
13. Bizottságok	40
14. Hogyan szolgálja a C. E. szövetség egyházát és lelkészét?	50
15. Hogyan támogassa az egyház a C. E. szövetséget?	52
16. Országos C. E. szervezet	54

Egy ifjúsági világmozgalom „Krisztusért és az Egyházért!”

Bevezetés.

Az evangélium mindazok életében, kiket Isten ujjászülő kegyelme megragadott, csontjaikba rekesztett tűzzé válik és ellenállhatatlanul hajtja őket arra, hogy a Krisztusról szóló örömméretet minél több emberhez eljuttassák az egész föld kerekén — névleges keresztyénekhez és a névleges pogányokhoz egyaránt.

A módszer kérdése régóta fontos problémája a keresztyén-ségnek. Maga az egyház is igyekszik a rendes istentiszteleten kívül a legkülönbözőbb időben, helyen, hallgatóságnak s a legkülönbözőbb tárgysorozattal rendezett összejövetelek segítségével minél közelebb férkőzni egyházának különböző korú, nemű, foglalkozású, műveltségű tagjaihoz, valamint a saját kötelékén kívülállókhoz. Ez az igyekezet hozta létre a különböző egyesületi mozgalmakat is, melyek felekezeti, vagy felekezeten kívüli jelleggel ugyanazt a célt szolgálják.

Némelyik egyesületfajtának a munkamódszere annyira bevált a gyakorlatban, hogy elterjedt az egész világon és így jöttek létre azután a nagy egyesületi világmozgalmak. Ezek egyik leg hatalmasabbika a keresztyén szövetségi világegyesülés (Christian

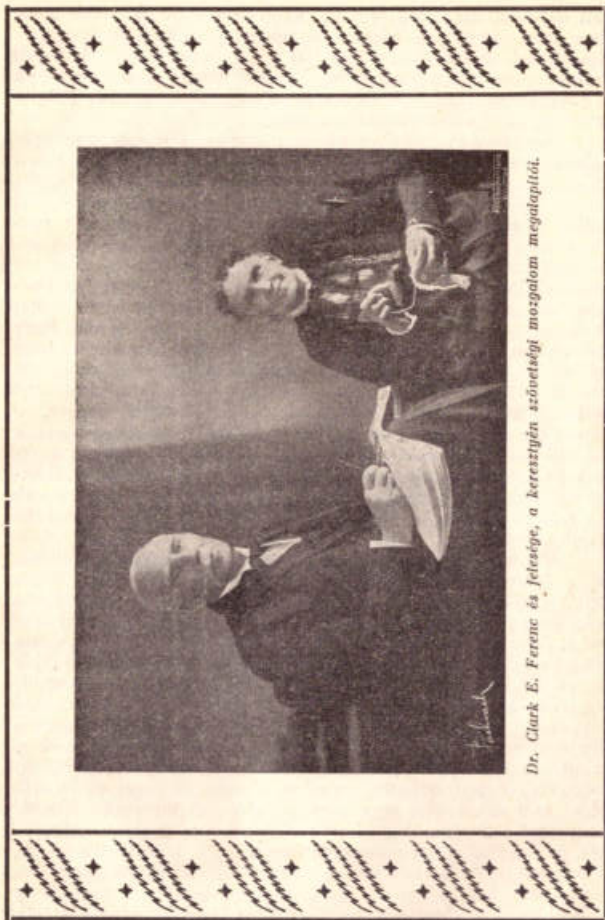
Endeavor World's Union), mely a konfirmáción túljutott ifjúságnak az egyház szolgálatára való nevelését végzi s melynek munkáját azzal az óhajjal ismertetjük itt most röviden, hogy az a magyar református egyházban is minél alaposabban meggyökereszedjék.

Ehhez a kívánsághoz a mozgalomnak két jogcíme is van: 1. *Nincs* és nem is képzelhető *egyházibb egyesületi munka*, mint amilyen a Keresztyén (C. E.) Szövetség ügy, ahogy eredetileg Clark E. Ferenc dr. megalapította, ahogy az legnagyobb elterjedési területein, az angol nyelvű államokban meghonosodott és ma is működik, s amilyené igyekszik válni a magyar mozgalom is, melyet eddigelé a mostoha hazai viszonyok bizonyos fokig más utakra kényszerítettek. 2. *Nincs gyakorlatiasabb munkamódszer*, mellyel az ifjakat és leányokat az egyház számára alkalmasabb bel- vagy külföldi munkásokká nevelhetjük, amit az bizonyít kétségtelenül, hogy a mozgalom négy évtized alatt tüneményes gyorsasággal terjedt el s a négymilliónyi taglétszámot is elérte.

A következőkben ismertetni fogjuk a mozgalom történetét és munkamódszerét. Ismertetésünket részben angol, részben német forrásmunkák, részben hazai tapasztalataink alapján írtuk meg. Legnagyobb részben azonban Pollock János belfesti református lelkész, az európai C. E. szövetségek tiszteletbeli elnöke kátészerű művét (British Manual) használtuk fel, melynek magyar fordítása egyébként az erdélyi református egyház hivatalos lapjában (Református Szemle) jelent meg folytatásokban, a különlenyomat 1.20 P-ért kapható a Bethánia könyvkereskedésében.

1. A mozgalom keletkezése.

Vessünk rövid pillantást azokra a körülményekre, amelyek a mozgalom létrejöttére elhatározó befolyással voltak. A XIX. század hetvenes éveiben került Clark E. Ferenc dr., az Észak-amerikai Egyesült-Államok Maine államában az Ottawa mellett fekvő kis városba, Portlandba, hogy ott a Williston református (közlelebből kongregacionalista) gyülekezetnek (a gyülekezeteket az angol-szász országokban a városrésztől, vagy a templom utcájáról nevezik el) a lelkésze legyen. Mint kiváló ígéretet, fáradhatatlan gyülekezeti munkást, hűséges pásztort nagyon hamar megszerették a gyülekezet tagjai. Szolgálatára kezdetétől fogva minden alkalmat megragadott arra, hogy a fiatalságot is belekapcsolja a gyülekezet életébe. Hétről-hétre összejött egy csoport ifjival, akiknek nagy része azután csatlakozott is a gyülekezethez. (Amerikában nagyon sok az egyházakon kívül álló, közönyös ember.) Próbált vita-estélyeket is rendezni a fiatal emberek számára, hogy esetleg ott nyerjen meg egese-

Dr. Clark E. Ferenc és felesége, a keresztyén szövetségi mozgalom megalapítói.

mily kicsiny legyen is az." Megállapíthatja továbbá az összejövetelekre vonatkozó fejezet, hogy minden hónapban egyszer beszámoló összejövetelt tartsanak, melyen „minden tag beszámol a keresztyén életben az elmúlt hónap folyamán teit előrehaladásáról.” „Ha valakinek ez könnyebb, alkalmas szentírási verssel fejezi ki gondolatát.” „Kívánatosnak látszik, hogy ha valaki a beszámoló összejövetelről kénytelen távol maradni, valamelyik jelenlevő által magyarázatot küldjön távolmaradásáról.” Továbbá a havonkénti beszámoló-óra végén névsort olvasnának és a jelenlevő munkástagoknak a jelentkezését úgy tekintik, mint a Krisztussal kötött szövetség megújításának a kifejezését. „Ha a szövetség valamelyik tagja a havi beszámoló összejövetelről elmarad s elmulasztja magyarázat küldését is, az őrszem-bizottság tartsa számon az ilyenek a nevét és bizalmas, testvéri szellemben nézzen utána az elmaradás okának. Ha a szövetség egyik tagja három egymásután következő óráról elmarad anélkül, hogy magyarázatot küldene, az ilyen a szövetségből kikapottként tekintik és nevét a névsorból törölik.”

Sokan aggodalmaskodással gondoltak arra, hogy a tagsági fogadalom majd inkább elriasztja, mint vonzza a fiatal lelkeket. Maga Clarkné kétségbe vonta, hogy akadna egy fiatal ember is, aki a tagsági fogadalmat aláírja. Es mégis, akkor, amikor az első megbeszélésen a lelkész aláírás végett előterjesztette a tagsági fogadalmat, maga Clarkné volt az első aláíró; ő utána minden jelenlevő szintén aláírta a fogadalmat. Az első szövetség taglétszáma hamarosan 57-re emelkedett.

Megjegyezzük, hogy az alapszabályoknak ezt az első szövegét követte szinte kivétel nélkül az azóta ezer számrá megjelent alapszabály. A beszámoló összejövetel rendjét is megállapították s az azóta sem változott, csupán csak a „beszámoló összejövetel” helyett különböző országokban különböző más nevet nyert (megszentelődési, fogadástételi, szövetségmegújító stb. összejövetel).

2. A mozgalom elterjedése.

Dr. Clark első cikke a mozgalomról 1881 augusztus 24-én jelent meg a „The Congregationalist” című egyházi lapban. „Mi módon gondolja egy gyülekezet ifjúságát?” volt a cikk címe. A cikk hatása nem maradt el, mert még az évben, október 18-án megalakult a második C. E. szövetség a newburyport-i gyülekezetben. Ettől kezdve egymásután alakulnak a szövetségek. A következő év júniusában az addigra megalakult szövetségek szervezése is megtörtént. Gondoskodás történt arról, hogy évenként konferenciára jöjjenek össze, hogy az ifjúság rendszeres

gondozását megbeszéljék. Az érdekelt lelkészek egy-két oldalas ismertető iratot készítettek és az minden new-englandi lelkésznek megküldték. Kifejezték benne a mozgalom célját: „az ifjúság megtérítése és nevelése”. „Mi nem gondoljuk azt — mondja a körlevél — hogy kidolgoztuk a keresztyén ifjú élet fejlődésének tökéletes tervét, vagy olyan valamit, ami állandó munka és szakadatlan imádság nélkül is kitűnően beválk. Csak egy módszert ajánlunk fel arra nézve, hogyan kelljen a fiatal életet munkába állítani addig, amíg lelkük telve van a Jézus Krisztus szeretetének a tűzével, s amikor talán még be van számukra zárva a gyülekezet ajtaja.”

Ez volt az első lépés ahhoz, hogy a C. E. munka szélesen elterjedt mozgalommá legyen. Csakhamar jöttek a kérdező levelek a lelkészek részéről; alig győztek rájuk válaszolni. A szövetségek száma meglepő gyorsasággal szaporodott. Felé a cél felé nyújtottak segítséget a mind gyakrabban megjelent újság-cikkek is. A második évi konferencián, amelyet Portlandban 1883 június 7-én tartottak, már 56 szövetség vett részt, mely 2870 tagot képviselt. Stevenson, a titkár, aki ezt a tényt a konferenciának bejelentette, így szólt: „Figyeljétek meg a gyors előrehaladást. Ha látjuk az eddig elért eredmények értékét és ha ez jele annak, ami a jövőben el fog következni, csodákat várhatunk ettől a mozgalomtól. Ez egyházi munka. A tanúsága röviden ez: az ifjúság üdésében a szív alkalmasabb azoknak a benyomásoknak befogadására, melyek a későbbi életet irányítják, mint az élet további folyamán, és minden olyan eszköznek, mely az egyházat közvetlenebb kapcsolatba hozza az ifjával, felbecsülhetetlen értéke van.”

Az 1884. évi lowelli konferencián már 156 szövetség volt képviselve, melyekhez 6414 tag tartozott. (Természetesen ily gyors növekedés csak ott volt lehetséges, ahol élő egyházi tevékenység volt s nemcsak az alkalmas vezetők voltak kéznél, hanem mindjárt egy tőrszárda is.)

1885-ben az Egyesült-Államok szövetségei egy közös szervezetet alakítottak, ugyanabban az évben megalakult az első tartományi szervezet is Connecticut állam C. E. szövetségei számára, a következő évben pedig Connecticut állam egyik városában, New-Havenben megalakult az ezen városban levő C. E. szövetségek helyi egyesülése (uniója). Így épül fel az egyes szövetségekből a helyi, tartományi, országos egyesülés s végül (később) létrejött a világegyesülés is.

1885-ben 253 szövetség állott fenn 14,892 taggal. 1887-ben Clark E. Ferenc dr. az egyesült-államokbeli szövetségek elnövé választott, lemondott gyülekezeti lelkészi állásáról s tel-

jesen a mozgalomnak szentelte életét. Ez évben fogadta el a mozgalom Clark dr. ajánlatára a „Krisztusért és az egyházért” jelígét. Az 1888. évi chicagói konferencián 33 állam képviselőiben több mint 5000 kiküldött jelent meg — 7 év alatt ekkorára növekedett a mozgalom.

1891-ben Minneapolisban több mint 14.000 kiküldött gyűlt össze, ekkorra a gyermekszövetségek száma 855-re emelkedett. 1892-ben New-Yorkban tartották a konferenciát, melyen 35.000 személy vett részt. Eladdig vallási téren ilyen nagy gyűlések nem is voltak ismeretesek. A tömeg a forgalmat teljesen megállította, az újságok állandóan hasábokat irtak a gyűlésekről. 1893-ban tartották az első konferenciát az Egyesült-Államok területén kívül. Az 1894. évi clevelandi konferencián csak kívülről 20.000 ember vett részt, a városból 20.000-en csatlakoztak. 60 egyidejű gyűlést tartottak. A gyermekgyűlésen 10.000 volt a résztvevők száma. Az összes utcákat feldiszitették a konferencia tiszteletére.

1895-ben Bostonban 56.425 kiküldött vett részt. A műszakban csarnokban 6000 ülőhelyet készítettek, két óriási sátorban 10—10.000 ülőhely volt, de ezrek kívül rekedtek. E konferencián 1125 gyűlést tartottak 643.500 személy részvételével, 120 evangélikáló gyűlést tartottak gyárakban, üzletekben, piacokon, kórházakban, fogházakban, mulatóhelyeken, hajógyárakban. Ekkor alakult meg a világegyesülés is, melynek szintén Clark dr. lett az elnöke, Shaw Vilmos a pénztárosa.

Az 1897. évi san-franciscoi konferencia a legnagyobb gyűlése volt az Egyesült-Államoknak. Sok vonat a mozdonyhiány miatt nem juthatott előre és az állomásai vendéglők táplálták a résztvevőket. Az útmentő városokban külön meg kellett szervezni az étkeztetést, — a konferencia 3000 mérföld hosszú volt (vonatjaiban).

1909-ben St. Paulban célul tűzték ki, hogy két év alatt 10.000 új szövetséget szervezzenek 1.000.000 új taggal. Az 1911-iki atlantic city-i konferencián 10.345 új szövetség alakulását jelentették be s 1.002.500 főnyi tagszaporulatot. Ezen a konferencián indította meg a mozgalom a harcot a „száraz Amerikáért”, mely harc azután győzelemmel is végződött.

1905-ben Chicagóban a következők gyűjtését tűzték ki célul: 1.000.000 új tag, 1.000.000 dollár új missziói adomány (az eddigi összegeken felül!), 1.000.000 új tag a békemozgalom számára (ennek tagjai megfogadják, hogy mindenütt a jóakaratot és testvériséget munkálják), 10.000 új szövetség, 20.000 tag a csendes óra (reggel legalább egy negyed óra bibliaolvasásra és imádkozásra) barátai közé, 10.000 tag a tized-légióba (akik

„Hogy mindnyájan egyik testvérek!” (Jan. 17 : 21.)

minden jövedelmük tizedét vallási célokra adják), 10.000 alaposan képzett és vizsgázott szövetséges, 5000 olyan tag, aki egész életidejét az evangélium szolgálatába állítja. A remények bevalóságára a háború bénítólag hatott, mégis megvalósult a következő: 8206 új szövetség Kanadában s az Egyesült Államokban, 718.435 új tag, 850.000 dollár a misszióra, 60.000 csendesóra-barát, 15.038 tizedlégionárius, 13.156 vizsgázott szövetséges.

Mindez azt mutatja, hogy a C. E. mozgalom szülőhazájában, az Északamerikai Egyesült-Államokban egyik legnagyobb jelentőségű vallásos tényező, melynek az egyházi életen kívül felmérhetetlenül nagy befolyása van az egész politikai, társadalmi, művelődési és gazdasági életre is.

Kecsegtető feladat volna végigkísérni a mozgalom növekedését a különböző országokban, de erre itt nincs hely. Röviden csak annyit, hogy a mozgalom igen nagy kiterjedést vett a többi földrészekben is. Az Északamerikai Egyesült-Államokon kívül az első szövetség a Hawaii-szigetek fővárosában, Honoluluban keletkezett 1884-ben, 1885-ben Kínában, Ceylonban, Indiában és Burmában gyökerezett meg a mozgalom, 1886-ban Afrikában (Natal), 1887-ben Angliában (Crewe), 1888-ban Ausztráliában (Brisbane) és Új-Zélandban, továbbá Spanyolországban, Franciaországban, 1889-ben Törökországban, 1890-ben Japánban és a Szamoa-szigeteken, 1891-ben Mexikóban, majd Dél- és Közép-Amerikában, 1893-ban Németországban, 1894-ben Svájcban, 1900-ban Magyarországon, 1902-ben Finnországban, az ezt követő években Oroszországban, Bulgáriában, Szerbiában, Svédországban, Dániában, Norvégiában stb. A mozgalomba bevont nemzetek száma az 50-et közelíti meg.

Az első világkonferenciát Londonban 1900-ban tartották, melyen valóban képviselve volt a világnak majdnem minden országa. A következő világkonferenciák helye: Washington, London, Genf, Agra (India), Chicago, London. A legutolsó, 1926. évi londoni világkonferencián 36 különböző nemzet képviseltette magát (a magyar mozgalmat 7 kiküldött képviselte), a gyűlések az angol politikai és egyházi élet legkiválóbb képviselőinek (Lloyd George Dávid és Macdonald Ramsay volt miniszterelnökök, Joynson-Hicks Vilmos belügyminiszter, a canterburyi érsek, a londoni püspök stb.) cselekvő részvételével London legnagyobb termeiben (Kristály-palota, Royal Albert Hall, Queen's Hall) folyt le. A magyar kiküldöttek nagyon megtisztelő feladatokat kaptak s megkülönböztetett bánásmódban részesültek a konferencia tartama alatt.

Emlékezzünk meg a mozgalom *felekezeti oldaláról* is. A legtöbb országban, főleg pedig ott, ahol a mozgalom a legerősebb

(Északamerikai Egyesült-Államok, brit birodalom), a mozgalom teljesen felekezeti jelleggel bír. Nemcsak hogy egy-egy szövetség tagjai ugyanazon felekezethez tartoznak, hanem minden felekezet minden gyülekezetének meg van a maga saját C. E. szövetsége, mint az egyház szükségképeni alkotórésze. (Hogy a hazai viszonyokkal szemléltessük a mondotakat: Budapestten a Kálvin-téri, józsefvárosi, tisztviselőtelepi, kőbányai, fásori, zuglói, budai stb. református egyházrészeknek meg kellene, hogy legyen a maga C. E. szövetsége, mely végzi az ifjúságnak öntudatos, hívó és munkás egyháztagságra való nevelését s ezenkívül is bizonyos reá kiszabott egyházi teendőket, melyekről később a 13–14. fejezetben emlékezünk meg.) Ezekben az országokban a mozgalom azáltal válik felekezetközivé, hogy bár az egyes szövetségek belsőleg felekezetiileg egymeműek, különböző egyházakhoz tartoznak. Vannak azonban országok, hol a szövetségek külön-külön is vegyes felekezeti összetételűek, a mozgalom jelszavánál fogva azonban minden egyes tag hű a maga egyházához és azt támogatja. Egyes egyesült-államokbeli egyházak saját kebelükben is egységre szervezték C. E. szövetségeiket, így a lutheránusok (Luther-Liga 1888), a methodisták (Epworth-Liga, 1889) s a baptista ifjúsági egyesülés (1891). Ma el lehet mondani, hogy nincs számottevő protestáns felekezet, mely be ne fogadta volna a C. E. mozgalmat, de el van terjedve a keleti (görögkeleti, szíriai, kopt, stb.) egyházakban, sőt egyes helyeken a róm. kath. országokban is. Körülbelül 80 különböző felekezet van a mozgalomban képviselve.

A *szövetségek fajairól* szóljunk most. A mozgalom tulajdonképen a konfirmált ifjúság számára alakult s így a szövetségek túlnyomó része ifjúsági alakulat (Young People Society of C. E.) is. Lehetnek a szövetségek vegyesek (Németország) vagy az ifjak és leányok külön szövetségeiben foglalhatnak helyet. Sok helyen a korhatár is pontosan meg van állapítva, 30 évnél idősebbek nem lehetnek tagok. De kezdetből alakultak máskorú tagokból álló szövetségek is. Így pl. az első gyermekszövetség (Junior Society) 1883-ban a kaliforniai Berkeleyben alakult. Ma 21.086 gyermekszövetség van az Egyesült-Államokban. 1891-ben alakították meg Worcesterben (Massachusetts) az első serdülőszövetséget (Intermediate Society) — a mozgalomnak ez az ága lassabban nőtt, de a legtöbb helyen a gyermekszövetségek tagjai akadálytalanul belenőnek az ifjúsági szövetségekre. Clark dr. már 1881-ben javasolta a Sunday-School Times hasábjain felnőtt szövetségek (Senior Society) létesítését, az eszme azonban csak később vert gyökeret. 1893-ban alakult meg az első anya-szövetség (Mother's Society — főleg a gyermeknevelés és általában a családi élet kérdéseivel foglalkozik), 1890-ben az első

matróz szövetség (Floating Society, — ennek az adja meg a fontosságát, hogy matrózok ritkán jutnak istentiszteletra s általában lelki gondozás nélkül élnek (le majd egész életüket), 1890-ben az első fogoly-szövetség (Prison Society, — megtérő elítéltekből áll), 1891-ben az első katonaszövetség (Army Society), 1917-ben a mozgalomból kiárgedett számára megcsinálták az alumnus-szervezeteket, melyek évenként néhány gyűlést tartanak s céljuk a helyi szövetségek támogatása tanácsként és egyébként.

Az amerikai C. E. mozgalom 1885-től kezdve rendszeresen áldozott anyagilag a mozgalom külföldön való kiterjesztésére. Negyedszázadon át minden évben 10.000 dollárt költöttek erre. Ma is egyesek és szövetségek rendszeresen adakoznak erre a célra. 1918-ban Bostonban az egész világról érkezett adományokból felépült a szövetségek hatemeletes központi palotája. A szövetségek világközpontjának hivatalai a földszintet s az első és második emeletet foglalják le; itt jelenik meg a mozgalom központi lapja, az 1897 óta fennálló „The Christian Endeavor World”. (Természetesen minden nagyobb nemzeti mozgalomnak lapja, sőt esetleg sok lapja is van, így pl. az angol „The Christian Endeavour Times”, a német „Jugendhilfe”, „Führerhilfe”, „Jugendleben”, „Sonnenstrahlen”, a spanyol „La Hoja del Esforzador”, a finn „Nuorten Todistus”, az észt „Nuorte Elu” stb.)

1889 óta egységes bibliaolvasó kalauzokat ad ki a világközpont, melyekben az egyheti textusok közös tárgy köré vannak csoportosítva. Ugyanezen év óta az első szövetség alapítása napját (február 2.) az egész világon megülik a szövetségesek, sőt 1913-tól sok helyen szövetséges hetet tartanak (a febr. 2-át megelőző vasárnaptól az azt követő vasárnapig). 1887-ben keletkezett a mozgalom jelvénye, a C betűbe zárt E (Christian Endeavor), mely szabadalmazva is van.

A mozgalom neve különböző nyelveken különböző. Az angol név szöszertint lefordítva „Keresztyén Törökvés Ifjúsági Társasága”. A német „határozott keresztyén ifjúsági szövetség-ről” (Jugendbund für entschiedenes Christentum) beszél, a francia „cselekvő (aktív) keresztyénségről”, a spanyol „keresztyén erőfeszítésről”, a magyar név kezdetben „élő keresztyén szövetség” volt, később „keresztyén szövetség” lett.

Dr. Clark és felesége 1888-tól kezdve ismételtelen körutazták a világot s állandóan látogattak a különböző nemzeti mozgalmakat, illetőleg elősegítették ilyenek előállítását. Dr. Clark még 75 éves korában is négy világrészt járt meg. (1851 szeptember 12-én született.) Magyarországon négy ízben volt (1902, 1906, 1911, 1922.), a magyar mozgalmat rendkívül nagyra-

becsülte, szerette s akármire ment, mindenütt sokat beszélt rólunk és sok barátot szerzett nekünk.

Most még valamit a *mozgalom európai ágáról*. 1904-ben Londonban megtartották az első európai konferenciát s itt megalkotották egyszersmind az európai egyesülést is. A következő európai konferenciákat Berlinben (1905), Krisztiániában (1911), Hamburgban (1924), Budapesten (1927) tartották, a legközelebbi 1930-ban Lengyelországban lesz. Budapesten 22 különböző nemzet volt képviselve 600 külföldi kiküldöttel, a konferencia a kormányzó úr fővédnöksége, a protestáns miniszterek és más kiváló közéleti férfiak védnöksége alatt folyt le; párhuzamos gyűlések voltak a Vigadóban és a Zeneakadémia nagytermében s egy este egyidejűleg a régi képviselőházban is; három nagy esti ünnepély színhelye a Városi Színház volt. A székesfőváros ragyogó díszben fogadó-estélyt adott a külföldiek részére, melyen a magyar ének és zene is bemutatásra került, ezzel egyidejűleg ezer terítékes szeretet-vendégség volt az állami gépjármű nagytermében. Volt egy nagy hajókirándulás Esztergomba, kirándulások Budapest környékére, Diósgyőrré és Aggtelekre, valamint Debrecenbe és a Hortobágyra. A gyűlés utolsó napján volt egy színes, élénk felvonulás Budapest főútvonalain sok-sok zászlóval, több száz feliratos táblával, utána a Vérmezőn három egyidejű gyűlés. A külföldi résztvevők a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak utólag írt leveleikben az átétekről.

3. A magyar mozgalom története.

Biberauer Tivadar, máv. főfelügyelő, kinek nevéhez Magyarországban a legkülönbözőbb keresztyén mozgalmak megindulása és intézmények alapítása fűződik, már 1894-ben felkereste Blecher Frigyes lelkész, a német mozgalom előkészítőjét és kezdeti vezérét s C. E. irodalmat hozott haza. Az első szövetség azonban csak 1900-ban keletkezett Szabó Aladár dr. budapesti református teológiai tanár feleségének, szül. Biberauer Irmanák vezetése alatt. E gyermekszövetség első tagjai ifj. Szabó Aladár (ma gödöllői református lelkész, ref. theol. magántanár) és Czifra Zsófia voltak, ma mindketten választmányi tagjai a mozgalomnak.

Az első szövetséget csakhamar egy leányszövetség, majd egy ifjúsági szövetség követte Budapesten. Részben a Lorántffy Zsuzsanna-Nőegylet budai fiókja, részben a Budapesti Református Egylet voltak mindennek kiinduló pontjai. 1900-ban a Lorántffy Zsuzsanna-Egylet budai fiókja helyiséget is bérelt Bathány-utca 31. szám alatt, mely „Bethánia” nevet viselt

s a C. E. munka első otthona volt. A mozgalom megindítója éppen a mozgalom meg nem alkuvó, szigorú keresztyén életfelfogása miatt, mely akkor nálunk még egészen szokatlan volt, összeütközésbe kerültek a Lorántffy Zsuzsánna-Egylet akkori vezetőségének többi részével, s 1903-ban kiváltak belőle. Szabó Aladár dr. és felesége, Kecskeméthy István dr. kolozsvári ref. theol. tanár, Vargha Gyuláné Szász Polyxena, Antal Gézáné, Forgács Gyula, Csürös István és Csürös Istvánné, Biberauer Richárd és Biberauer Richárdné, valamint Pauer Irma új együletet alakítottak akkor, mely egyik főcéljává a C. E. szövetségi munkának Magyarországon való elterjesztését tűzte ki célul. Az egylet a már meglévő helyiségről Bethánia nevet nyert.

Budapest után Nagybecskerekre, Pécsre, Nagykikindán, Poroszlón, Debrecenben stb. alakultak C. E. szövetségek s lassacskán elterjedt a mozgalom az országnak majdnem minden részében, legerősebb volt Erdélyben és a Tiszántúl. Az ország szétdarabolásakor a mozgalom is feldarabolódott, a csonka országban jelenleg kb. 30 szövetség áll fenn kb. 1200 taggal. A romániai C. E. szövetségek az Evangéliumi Munkások Erdélyi Szövetsége keretében foglalnak helyet. Jugoszláviában a németek közt igen virágzó C. E. mozgalom van, a magyarok közt kicsi; Csehszlovákiában is kicsi a magyar C. E. mozgalom.

A mozgalom kezdetül a „Mustármag” című nélapot és a „Kis Tükör” című nélapot használta szerveül, majd „Keresztyén Szövetség” címen néhány évig (1907—1910) saját lapja volt, végül a „Mustármag”-ot tette egysüleit lappá. Ez utóbbinak „Utmutató a Szentírás olvasásához” címen kezdetül volt egy melléklete, mely a C. E. szövetségek világszerte használt bibliáolvasó vezérfonalához közlött naponkénti bibliamagyarázatokat, időnként volt a lapnak „Keresztyén Szövetség” címen C. E. mozgalmi melléklete, „Napsugár” címen gyermekmelléklete is, legújabb melléklete a „Kalausz bibliáolvasó gyermekek számára”, mely a gyermekeknek közlött naponkénti bibliamagyarázatot.

Iratok kiadásával a magyar C. E. mozgalom kezdetül foglalkozott, 1909-ben pedig megvett egy keresztyén könyvkereskedést (Urban Reinhold, Eperjes), s attól kezdve ez a munkája kiterjedt lett. 1907-ben megvett Budapest kellős közepén egy kétemeletes házat, vett bele egy nyomdát, berendezett egy nőothont, később férfiothont is, összejöveteli helyiségeket és irodákat.

A magyar C. E. szövetségek anyagegyete, a Bethánia-Egylet ebben az évben 25. éves fennállását ülte meg. Ez a 25 év kétségtelenül sok gyarlóságot is naplányra hozott, mert hiszen akármilyen nagy és magas sztos célokot, eszméket írt is

a magyar C. E. mozgalom zászlójára, emberekből állott, — s mivel sok meg nem értésre, sőt ellenséges indulatra talált, sokszor talán emiatt is modorában félszégé vált. Az bizonyos azonban, hogy ez a 25 év Isten kegyelméből sok korszakalotó újításnak is volt a kezdete, s a magyar C. E. mozgalom, vagyis a Bethánia (eltekintve a reformáció és a pietista kegyesség idejétől, meg attól, amit Magyarországon az utolsó 80 évben külföldi társulatok, vagy egyének kezdettek és tettek) úttörő munkát végzett, a magyar protestántizmusnak mintegy rohamszáza volt. Minden részletezés nélkül csak egyszerűen felsoroljuk a következő tényeket:

A magyar C. E. mozgalom (Bethánia-Egylet) vitte bele a köztudatba nagy erővel a megtérés és újjászületés szükségességét, a naponkénti bibliáolvasás és imádkozás fontosságát, a szent életre való komoly törekvést és a gondos léleklevelet, továbbá azt, hogy minden keresztyénnek valami munkát kell végeznie Isten országa terjedéséért. Mindjárt kezdetben és azóta is hosszabb munkásképző tanfolyamokat szervezett és közel 10 év óta törekszik diakonusokat, diakonisszákat, irat-írásokat stb. képző rendszeres bibliáiskola felállítására. Beállította az első magyarok által fenntartott bibliá- és irat-árúst, nevelte a történelmi protestáns egyházak első igazi keresztyén irat-árúseit, felállította az újabb kor első vallásos nyomdáját, kiadta külföldi segítség nélkül az első, igazán magyar és modern bibliarészeket (Kecskeméthy István dr. fordítása), az első naponkénti bibliamagyarázatokat, a bibliái tömbnapotárt, a nemi kérdésnek keresztyén irodalmi részletes tárgyalását, valóban irodalmi színvonalon s nagyobb mennyiségben áttitette a világ keresztyén énekirodalmának gyöngyeit (Vargha Gyuláné, Vargha Tamás, Thaly Lóránt dr. stb.), megteremtette és szélesebb körben ismerté tette az újabb magyar vallásos énekirodalmat (Kovács Lajos dr., Kádár Géza, Vargha Tamás), határozott szellemű evangélicizáló iratokat adott ki. Elterjesztette a konferenciák, szeretetvendégségek, vallásos estélyek, bibliáikörök, házi istentiszteletek szokását, megkezdte a fogházak lakóinak erőteljesebb lelki gondozását, a kiszabadultakról való gondoskodást, a züllött nők, az életuntak komoly lelki gondozását, a rokkant katonákat, waggonlakókat, a vakok otthonának és a szegényházak lakóit rendszeresen kezdte gondozni, elkezdte a vak-bibliá kiadását és a cigány-missziót. Erőteljessé tette a külmiszióval való foglalkozást s nevelte a magyarok által kiküldött első magyar misszionáriusnöt. Belevitte a köztudatba egy nagy lelkibredés szükségességét s adta a magyar református egyháznak az első belmissziói lelkészeket, kik tagjai sorából kerültek ki. Ismertté tette Magyarországon a C. E. szövetségi

munkát, rendezte náluk az első nagy keresztyén konferenciát, melyen külföldiek nagy számmal vettek részt s a C. E. világmozgalomban való részvételével a magyarságnak az egész világ protestantizmusa előtt becsületet és a külföldön sok barátot szerzett.

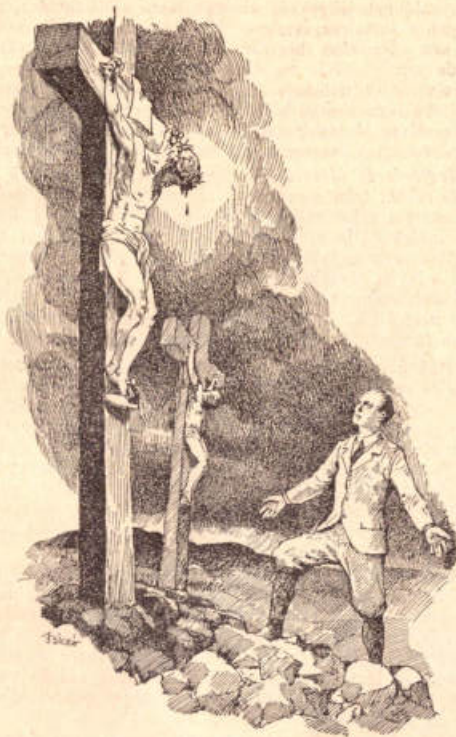
Mindezért az Istené a dicsőség és a hála. Hogy a Bethánia Egylettel a jövőben mi lesz, azt a jó Isten tudja, de hogy a C. E. mozgalomra Magyarországon az ifjúság lelkigondozása terén még nagy feladatok várnak, az bizonyos.

Néhány szót végül a magyar C. E. mozgalom felekezeti viszonyairól. Kezdetül fogva a ref. és ev. egyházakban terjedt el a mozgalom, a két történelmi protestáns egyház tagjai körülbelül az országos arány szerint vettek részt benne. Más protestáns egyházak eddig a magyar C. E. mozgalomban részt nem vettek, a nem protestáns egyházakból kisebb számban résztvevők pedig természetesen beleilleszkedtek a mozgalom szellemébe. Református és evangélikus tagjait az egylet mindig egyházhűségre nevelte, az utóbbi időben pedig különösen nevelte a hitvallások és káték ismeretében, saját egyházuk iránti munkás felelősségérzetben. 1926-ban az egylet református csoportjaiból és tagjaiból a Szikszay György alosztályt szervezte, mely bejelentette a református konvent belmissziói bizottságának az egyházépítő belmissziói tevékenységben való készséges együttműködést, csatlakozott egyszersmind a Hit és Szolgálat mozgalomához is. (Az evangélikus rész „Bárány György” szövetség nevet vett fel, de e név valószínűleg változni fog.) A Bethánia-Egyletet egyébként református egyházi férfiak alapították s választmányában református részről ma is egy egyházkerületi főjegyző, három esperes, három theologiai tanár, sok lelkész és egyháztanácsos vesz részt, az egyesület szolgálatában két református lelkész áll.

4. A keresztyén szövetségi mozgalom alapelvei.

A mozgalom jelszava: „Krisztusért és az egyházért”. Ennek megfelelően:

a) A keresztyén szövetségek mindenekelőtt a Krisztus mellett való állásfoglalásra és az Ő szolgálatára való odaszentesítésre igyekeznek a lelkeket rábírni. Hangsúlyozzák azt a szentirási tanítást (mely egyszersmind a protestáns egyházak közös hitvallása is), hogy az igazán keresztyén élet lelki megújulás (megtérés, újjászületés) nélkül egyáltalában nem lehetséges és hogy az ifjúság az a szaka az életnek, amely legalkalmasabb Isten országa megismerésére s az abba való belépésre. Egy egyszerű, de határozott hitvallás, a tagsági nyilatkozat

Keresztyén Szövetségi tagsági fogadalom:

„Mivel a Megváltó engemet annyira szeretett, hogy a keresztfán meghalt érttem, én is szeretni akarom Őt!”

alapján, (mely azonban lényegileg a konfirmációi fogadás újra és újra való megújítása és állandó szem előtt tartása, s melynek olyan a tartalma, hogy e nélkül nem lehet tulajdonképpen senki sem Krisztus tanítványa s nem lehet keresztyén életet élnie, de amely mégis erőteljes segítséget nyújt ahhoz, hogy visszaesés elkerülhető legyen) azt követeli tagjaitól, hogy Istennel a Jézus Krisztusban külsőleg is, de persze elsősorban belsőleg szövetségre lépjenek avégre, hogy Őbenne maradjanak s az Ő kegyelme által összhangzatos keresztyén életet éljenek.

Megtérés és újjászületés, megengesztelődésre való komoly törekvés nélkül tehát senki sem lehet keresztyén szövetség tagja Eppen azért a szövetségek vezetősége a felvételnél I. János 4:1 szerint megpróbálja a lelkeket, ha Istentől vannak-e; az újjászületett élet ismertető jeleit a vizsgálat céljaira éppen János apostol e levele tartalmazza. *Olyan C. E. szövetségeket, melyek ezt a követelményt nem tartják szigorúan szem előtt, nem vesznek fel nemzeti C. E. egyesülések s így azok a világmozgalomhoz sem tartozhatnak, a C. E. jelvényt sem hordhatják.*

b) *A keresztyén szövetségek a látható egyházat isteni eredetű és rendeltetésű intézménynek tartják, melynek az a feladata, hogy az igazságot megőrizze és hirdesse, hogy a szentségeket a Szentírás szellemében kiszolgáltassa, s hogy végül a világot Krisztus számára fokozatosan meghódítsa. Felekezeti közli a mozgalom annyiban, hogy nemcsak egy felekezet körében van elterjedve, de felekezeti annyiban, hogy tagjait egyházuknak hű és hasznos tagjaivá teszi, sőt mint ezt a magyar mozgalom is munkatervébe vette, az egyes szövetségeket felekezeti alapon építi fel.*

A szövetségek tagjaikat saját egyházuk történetének, hitvallási iratainak, helyzetének, szükségéinek, feladatainak megismerésére s ezáltal öntudatos egyháztagságra rendszeresen reánevelik. Hogy egyházuknak mikép lehetnek hasznos tagjaivá, ezt később (14. fejezet) fejtjük ki, itt csak arra mutatunk rá, hogy minden igazi szövetséges misszionárius a bel- vagy külmiszsió terén. A mozgalomhoz való hűség a szövetségben csak eszköz az egyházhűségre.

Egyházas a szövetség nevelése annyiban is, hogy *tekintélytiszteltetre* nevel. Általában tiszteltetre a törvényekkel, rendelkezésekkel, hatóságokkal, a magasabb korrallal, társadalmi állással, képzettséggel, nagyobb tapasztaltsággal szemben, de különösen tiszteltetre az egyház vezető testületeivel és egyéneivel szemben. *Engedelmisségre* is nevel mindezek értelmében, fenntartva természetesen azt a bibliai elvet, hogy "Istennek kell inkább engedelmeskedni, hogy nem az embereknek". (Csel. 5:29)

Keresztyén Szövetségi tagsági fogadalom:
„Iránta való hűlőből életemet Nekí szentetem.”

Mint ahogy a szövetségesnek a szövetséghez való hűsége nem zárja ki, hogy más hasonló célú evangéliumi egyesületeket (Keresztyén Ifjúsági Egylet, Keresztyén Leányegylet stb.) megbecsüljön és mint fegyvertársait támogassa, épp így egyházához való hűsége nem akadályozza annak, hogy felismerje az evangéliumi keresztyénység lényegi egységét, s noha nem törekszik a fennálló egyházi határvonalak eltüntetésére, mégis higgye azt, hogy a különböző felekezetek között a Lélekben való közösség egy mélyebb egységnek a felfedezésére vezet, mely egységnek alapja a Krisztushoz való hűség. (Ef. 4:3–6.) Ez azt jelenti, hogy a többi felekezetekkel szemben nem a bíró ítélkezése, vagy a felekezeti gőg lekicsinylése, hanem az alázatos megbecsülés és testvéri szolgáló szeretet vezérli. A szövetséges látóköre tag, áttekinti a Krisztusért folyó világháború arcvonalait, sőt áttekinti az egyháztörténetet s belenéz a jövőbe is, és óvakodik attól, hogy ugyanazon Fővezér más csapattestjeit hátbatámadja, ahelyett, hogy szövetséges hűséggel támogatóná. A keresztyén szövetségi mozgalmat a többi nagy világmozgalomhoz (Vasárnapi Iskola, Keresztyén Ifjúsági Egylet, Keresztyén Leányegylet, Keresztyén Diákszövetség, Élet és Munka stb.) hasonlóan allianc-szellem hatja át s szíve vágya, hogy a Mester imádságának végső beteljesedése mielőbb bekövetkezzék: „Hogy mindnyájan egyek legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy Te küldtél engemet.” (Ján. 17:2, 23.)

5. A keresztyén szövetségi mozgalom leglényegesebb ismertető vonásai.

Sok más egyesületi szervezetet, vagy pedig egyesületi alakot nélkülöző munkamódszert is lehet az ifjúság keresztyén nevelésére eredményesen felhasználni, azonban a keresztyén szövetségnek megvan a maga határozott, a többiekétől elütő jellege, amelynek éppen páratlan, minden hasonló mozgalmat messze felülmúló elterjedését (75.000 szövetség körülbelül 4 millió taggal) köszönheti. A „négy lényeg” a következő:

a) A *munkás tagsági nyilatkozat* vagy *fogadalom*, mely mint említettük, a konfirmáció fogadalom folytonos szem előtt tartását célozza, a következőképpen hangzik:

„Az Úr Jézus Krisztusban elnyert váltságára támaszkodva és Isten erejében bízva, ígérem, hogy mindig azt fogom cselekedni, ami Előtte kedves; mindennap imádkozom s a bibliát mindennap olvasom; egyházamat s annak istentiszteleteit minden erőmmel s minden lehető módon támogatom s egész életemben arra törekszem, hogy az Ő kegyelme által keresztyén (Krisztusi) életet éljek.

Munkástagként ígérem, hogy minden szövetségi kötelességemet hűségesen teljesítem, minden összejövetelen megjelenek s azon az éneklésen kívül is cselekvőleg részt veszek, ha csak olyan ok nem akadályoz meg, melyet az én Urannak és Mesteremnek, a Jézus Krisztusnak jó lelkiismerettel előadhathok. Ha a havi szövetségmegújító óráról kénytelen vagyok elmaradni, ha csak lehet, kimentem magamat.”

b) A hetenként tartott *szövetségóra*. Közös imádkozásra, közös bibliatanulmányozásra, keresztyén biznyságtételre szánt heti összejövetelek nélkül nem is lehet szó szövetségi munkáról. A szövetségórát az előbbi pontban ismertetett nyilatkozat értelmében éppen az jellemzi, hogy a tagok nemcsak jelen lenni kötelesek, hanem cselekvőleg is kiveszik részüket belőle. Itt köti össze a tagokat a legszorosabb lelki kapocs, ez a szövetségmunka gerince.

c) A *havi szövetségmegújító óra* rendszerint a hónap első szövetségórája. Tapasztalat szerint ez a havi összejövetelek koronája; itt mélyülnek el és erősödnek meg a korábbi lelki élmények és eredmények, ezek a keresztyén erőfeszítések és oda-szentelések kiinduló pontjai.

d) *Bizottsági munka*. A szövetség, hogy kitűzött céljának megfelelően, igyekszik annyi tagot munkába állítani, amennyit csak bír. Valamilyen munkát minden tagnak végeznie kell, mert a szövetségi munkamódszer az aristoteli elven épül fel: „csinálva tanulni”. A keresztyén munka különböző ágainak megfelelően külön-külön bizottságokat alakítanak, melyek időről-időre beszámolnak a végzett munkáról.

A b–d) pontról később még részletesen szólunk.

6. A tagság.

Kezdő, munkás és tiszteletbeli tagokat különböztetünk meg.

a) *Kezdő tagok* csak arra tesznek fogadást, hogy a bibliát naponként olvassák s a szövetségórákat látogatják. Kezdő tagul felvehető mindenki, aki korbelileg megfelel az illető szövetség követelményeinek, vagy van benne azután, hogy névleges keresztyénből valódi keresztyénné váljék s csatlakozni óhaját a szövetséghez. A kezdő tagok C. E. jelvényt nem viselhetnek. Sok helyen a kezdő tagok a szövetségi órákon sem vehetnek részt (egyes helyeken csak a havi szövetségmegerősítő összejöveteleken nem) s számukra külön bibliáórát vagy evangélizáló összejövetelt tartanak. Esetleg a kezdő szövetségi tagságot bibliáolvasó szövetségi tagság pótolja s ilyen helyeken a keresztyén szövetség mellett bibliáolvasó szövetség áll fenn, mint annak előszobája.

b) *A munkás tagok* Istennel és egymással alak szerint is szövetséget kötnek. Felvételükről a szövetség vezetője, nagyobb, fejlettebb szövetségekben a választmány dönt. Természetesen csak olyan vehető fel, kinek önkéntes bizonygatólevele (I. János 3:14a, 4:2, 5:1—2 stb.) és élete emberileg megítélhetőleg azt mutatja, hogy a tagsági nyilatkozat nem lesz hazugság az ajkán. Akiket még eléggé nem ismerünk, azokat óvatosságból esetleg még nem vesszük fel munkás tagnak, hanem csak megengedjük nekik a szövetségórák látogatását, vagy kezdő tagnak, vagy bibliaolvasó szövetségi tagnak vesszük fel. A munkás tagul való felvétel ünnepélyes módon a szövetségmegújító órán történik. A munkás tagok kötelesek a C. E. jelvényt hordani; legjobb, ha ajándékba kapják a szövetségtől, mert így a tagság esetleges megszűnésekor kötelesek visszaadni. A munkástagnak lehetőleg legalább egy bizottságban részt kell vennie, tisztviselővé választható, országos közgyűlésen a szövetséget megbízás alapján képviselheti. Ha a kezdőtagnak, vagy munkástagnak kötelezettségeket rendszeresen elhanyagolják, vagy botránkoztató életet élnek, s testvéri intésre meg nem javulnak, a tagságból ki kell őket zárni.

c) *A tiszteletbeli tagok* olyan idősebb keresztyének, kik nemcsak érdeklődnek a szövetség élete s munkája iránt, hanem készek azt erkölcsileg és anyagilag támogatni is. A szövetségórák rendszeres látogatására nincsenek kötelezve.

Általában tagok csak helybeliek lehetnek vagy a közvetlen környezetben lakók. Ha valaki olyan helyre költözik, ahol C. E. szövetség van, ott ugyanabba a tagsági osztályba kerül, melyhez tartozott előző szövetségében. Ha olyan helyre költözik, hol C. E. szövetség (vagy saját felekezeti szövetség) nincs, kivételesen tagja maradhat előbbi szövetségének.

7. A szövetséges magánélete.

Ez a fejezet látszólag nem a szövetséges munka ismertetését tartalmazza, de csak látszólag. Amikor a szövetség munkás tagjának eszményképét itt most vázoljuk, ezzel csak azt mutatjuk be, hogy a szövetség vezetője milyen nevelést adjon a szövetség tagjainak a szövetség összejövetelén s a velük való magános lelki foglalkozásban.

A C. E. szövetség munkás tagja, kit röviden szövetségesnek fogunk nevezni, keresztyén életet él; lássuk, miként teszi életét valóban keresztyénné éppen szövetséges mivolta.

A tagsági nyilatkozat lényeges pontja a *napenkénti bibliaolvasás és imádkozás*. És ez minden lelki erőmerítésnek az alapja. A „csendes óra”. Legjobb rá a reggeli idő, mikor az ér-

Keresztyén Szövetségi tagsági fogadalom:
„Ígyjél minden nap olvasom.”

telem a legfrissebb s mikor a csendes óra áldása elkísérheti az embert az egész nap zürzavarai, nehézségei, kísértései közé.

A *bibliavásolás* történjek imádkozó lélekkel. Elmélyedés minden egyes versbe, alkalmazása annak az életre, az életnek az Ige tükrében való megtekintése, a párhuzamos helyek egybevetése jellemzik a csendes óra bibliavásolását. Lehetőleg olvassa azonban a szövetséges naponta többször is a bibliáját. Egyszer a szövetséges „Utmutató” szerint, melyhez a „Mustármag” melléklete hoz naponkénti bibliamagyarázatokat. Valamelyik étkezéskor olvassa a családdal együtt a bibliai tömbnap-tár („Magyar Keresztények Naptára”) az napi lapját. De olvassa lehetőleg tanulmányozva is, úgy, hogy jegyzeteket csináljon belőle, vesse össze jó bibliamagyarázó művekkel (német nyelven a Fabianke 6 kötetes magyarázata a leggyakorlatiasabb), amellel szorgalmasan búvárolja a Sylvester 4 kötetes bibliai kézikönyvét is, mindenképp azonban a legjobb magyarázó, a Szentlélek segítségét kérje. A bibliatanulmányozás módszerére nézve magyarul is van egy jó füzet Buday Gergelytől („Miért és hogyan tanulmányozzuk a bibliát?”), kitűnő segédeszköz Torrey műve: „Wie lernen wir unsere Bibel kennen?” mely magyarul is megjelent a Mustármag egy korábbi évfolyamában.

Az *imádkozás* természetesen ne könyvből történjek, mert ha földi atyántól kérek valamit, azt se könyvből kérem, a mennyi Atyához pedig még nagyobb bizalommal fordulhatok. Az imádság legyen szívből fakadó, alázatos, bizalmas, alázatos, tiszteletteljes, de reménykedő. A hálaadás, magasztalás, bűnmegvallás, fogadástétel után jöjjenek kéréseink. Vegyük bele a magunk élete minden testi, lelki, anyagi kérését, családunkat, rokonainkat, barátainkat, egyházunkat, lelkészünket, szövetségünket, szövetséges társainkat, Isten országa munkáit a bel- és a külföldön egyaránt, hazánkat, annak vezetőit stb. Hogy milyen testtartással imádkozunk, ez mindenkinek egyéni szabadsága. Titkos kamrájában ki-ki olyan testtartással (ülve, állva, térdreborulva) imádkozik, ahogy szíve indítja. Sokan térdreállva tudnak legjobban imádkozni, így imádkozott Megváltónk és az apostolok, a reformátorok, köztük Kálvin János is. Az imádkozásra nézve értékes tanácsokat ad dr. Torrey A. R. „Wie beten wir?” című könyvecskéje. Az imádkozás lelkét azonban ne vessük le a reggeli csendes-óra végeztével, kísérjen el az az egész napon át („szüntelen imádkozatok!”), éljünk állandóan Isten jelenlétének tudatában s legyen közte és közöttünk az összeköttetés megszakítatlan, állandó.

És ezzel eljutottunk a tagsági nyilatkozat harmadik tételéhez: „mindig azt fogom cselekedni, ami Előtte kedves... egész

Keresztény Szövetségi tagsági fogadalom:
„Mindennap imádkozom.”

életemben arra törekszem, hogy az Ó kegyelme által keresztyén életet éljek." Teljes szentségre törekszik, ezt kéri Istentől állandóan. A szövetséges állandóan tudatában van annak, hogy őt sokan figyelik (szinte állandóan kirakatban van) és szavaiból, tetteiből, sokszor egy arcmozdulatából vannak le következtetést a bibliai keresztyénség értékére. (Nietzsche mondta általa ismert keresztyénekről: „Megváltottabbaknak kellene őket látnom, hogy Megváltójuknak híhesseki!”) A szövetséges jóhírneve minden kaszinói becsületnél kényesebb, mert Istenre s az Ő igéjére hoz szegyént botlásaival. Ami háta megett van, azt elfelejti, ami előtte van, annak neki fekszik és se jobbra, se balra nem tekintve, „Célégyenest Előre” tör (Christian Endeavor = keresztyén törekvés). Vidám örvendező életet él, ez éppen Istennel való megbékültségéből s jó lelkiismeretéből fakad. Örökké segíteni kész akár testi és anyagi, akár lelki értelemben, hiszen Mestere is szolgálni jött s a tanítvány nem lehet nagyobb Mesterénél.

Legfontosabb azonban a szolgálatban a lelkiszolgálat: *bizonyágtétel* arról a Megváltóról, kinél a szövetséges örök üdvösségét, boldogságát, békességét megnyerte. („Érzem, hogy az örökélet már a földön az enyém lett.”) E bizonyágtétel boldog kényszerűség (Csel. 4:20.), de egyszerűségi célja is van: másokat is elvezetni az üdvösség forrásához. Mert hiszen Isten azt akarja, hogy „minden ember üdvözüljön és az igazság ismerelje eljusson” (I. Tim. 2:4.). „Mindén keresztyén misszionárius” — áll ez a szövetségesre is. A „békéltetés e szolgálata” legyen bölcs, tapintatos, alázatos, szeretetteljes, de legyen határozott s ne féljen gúnytól, üldöztetéstől (II. Tim. 3:12.).

Minden szövetségesnek kötelessége, hogy istentiszteletre, szövegszót és egyéb összejövetelekre hívogasson, de a hívottak közül sokan a hívásnak (legalább egyelőre) úgy sem tesznek eleget. Ilyenkor az örálló kötelességét (Ezékiel 3:17—19.) a szövetségesnek magának kell teljesítenie. Persze ügyelnie kell, hogy élete állandóan összhangban legyen szóbeli bizonyágtételével, hogy elsősorban maga az élete (szavai és tettei) tegyenek bizonyágot. „A keresztyének élete az egyetlen biblia, amit a hitelenek olvasnak” — ez a biblia szóljon tisztán és határozottan. De szükség van a bizonyágtételre azért is, mert csak így növekedhetik lelkileg a szövetséges. Ha abbahagyja az offenzívát, a sátánnal szemben defenzívába kerül és aki defenzívában van, az könnyen szenved vereséget, elbukik.

Csak röviden a szövetséges *szórakozásáról* még. A szövetséges gyönyörködik a természetben, hiszen Isten keze munkája, gyönyörködik a tiszta művészetben, mert azt is Isten ihletli, gyönyörködik a tudásban, mert azzal is Isten munkáját ismeri

meg jobban, de legfőképpen a lelki dolgokban gyönyörködik, Isten igéjében, Istennel imádságban való társalgásban, Isten házában, a testvéri közösségben s azokban a társas örömlökben (szeretetvendégség, kirándulás), melyeket Isten igéje megszentel.

A szövetséges tudja, hogy minden szabad, de azt is, hogy nem minden használ. S tudja, hogy az a bibliai hely, hogy „mindeneket megpróbáljatok”, nem azt jelenti, hogy a pocsolóba is belehateredjünk, hanem azt, hogy mindent megvizsgáljunk s ami csak „látszik” gonosznak, már attól is őrizkedjünk. Még ártatlan dolgok, sőt szükséges dolgok is válhatnak veszélyessé, ha a legfontosabbtól, a bethániai Mária által választott jobb résztől, a Mester lábainál üléstől elvonnak. „Hogy legyeket feddhetetlenek és tiszták, Istennek szeplőtelen gyermekei az elfordult és elvetemedett nemzetség közepette, kik között fényletek, mint csillagok a világon.” (Fil. 2:15.)

8. Vezetőség.

Ha a szövetség kicsi, csak egy vezetője van, kezdetben mindenesetre az, aki a szövetséget meg is alapította. Ez a vezető nyilvántartja a tagokat, gondoskodik az összejövetelek vezetéséről, rendjéről, a bizottságok megválasztásáról, ellenőrzi munkájukat, kezeli a szövetség pénztárát, dönt a tagfelvételtől és kizárásról.

Ha a szövetség nagyobb, tisztikar választható. A tisztikar a munkás tagok közül évenként, esetleg fél évenként választják.

Az *elnök* az összejöveteleket vezeti, az eszmecserét irányítja, a szövetséget kifelé képviseli, szükség esetén megvédi, ellenőrzi a többi tisztviselő és a bizottságok munkáját. Az elnöknek a munkáját bölcsen és szeretettel kell végeznie, de — ha kell — szigorúságot is érvényesítenie kell. Az esetleges *alelnök* helyettesíti a távollevő elnököt, vagy rendes körülmények között is megosztja annak munkakörét (pl. a bizottságok egy részét vezeti).

A *títkár* nyilvántartja a tagok névsorát, személyi adatait, a bizottságok névsorát, a jelvényeket kezeli, a felvett tagokkal a tagsági nyilatkozatot aláírta, a szövetség tagjai közül törölteket erről értesíti. Naplót vezet az egyes összejövetelek tárgyáról s vezetőjéről, jegegyzi az órákon résztvevő tagokat és vendégeket. Vezeti a tanácskozó órák s a végrehajtó bizottsági (választmányi) ülések jegyzőkönyvét, végrehajtja a határozatokat, amennyiben azok végrehajtása nem tartozik külön vala-

melyik más tisztviselő, vagy egy bizottság hatáskörébe, végzi a szövetség levelezését. Fentartja az összeköttetést az esetleges helybeli vagy szomszédos többi szövetségekkel, a kerületi és az országos szövetségi egyesülésekkel. Kezeli a szövetség irattárát, mely a szövetség megtelt naplóját, nyilvántartási könyveit, a jegyzőkönyveket, az érkezett leveleket, a válaszok másolatát, meghívók, műsorok, belépőjegyek, falragaszok, kiadványok, stb. egy-egy eltett példányát tartalmazza. A titkár személye legyen lehetőleg állandó, neve legyen az országos szövetségi egyesületnél bejegyezve. Ahol nagyon sok a titkári teendő, két titkár is választható, ekkor köztük a teendőket meg kell osztani; esetleg jegyző választható a titkár mellé.

A *pénztáros* beszedi a tagdíjakat vagy önkéntes havi hozzájárulásokat és az adományokat, teljesíti az elnök utasítására a kiadásokat, mindenről mellékletekkel ellátott (okmányolt) pénztárkönyvet vezet, a munkaév végén pénztári kimutatást és a jövő munkaévre költségvetést készít.

Ki legyen a szövetség vezetője, illetőleg elnöke? Legcélsezerűbb, legeszményibb, ha maga a paróchus lelkész. Ahol erre a lelkésznek ideje nincs, vagy elhivatást erre nem érez, ott lehet a vezető, illetőleg elnök valamelyik hitoktató (esetleg éppen az, aki a konfirmációi oktatást tartja), tanító, presbiter, vagy valamelyik önkéntes belmissziói munkás. Annál a szempontnál, hogy egyházi hivatalos személy álljon a szövetség élén, sokkal fontosabb az, hogy az illetőnek erre belső elhivatottsága legyen, mert a szövetség belső életét illetőleg Isten után legtöbb a vezető személyén fordul meg. Egy vezető sem tud lelkiükben többet adni a szövetségnek, mint amennyi neki birtokában van, nem vezethet mélyebbre, mint amennyire maga eljutott, nem adhat külön keresztyéniséget, mint amilyent ő él, több missziói hevet és lendületet, amint amennyi benne van.

Akárki is azonban a vezető, az a lelkésszel és a presbiteriummal szoros kapcsolatot tartson fenn s szövetségét a hivatalos egyházi tényezőkkel összhangban, azokat támogatva vezesse. A tagok munkabeosztását mindenestre az végezze, aki őket legjobban ismeri, tehetségeik, képességeik, képzettségeik, hajlamaik, lelki megalapozottságuk s lelki előmenetelük ismeretében legjobban meghatározhatja, hogy mit vállalhatnak, s minék a vállalása viszi őket előre, vagy taszítja esetleg vissza. A beosztásban egyébként az önkéntességnek is nagy szerepet kell juttatni.

9. Szövetségórák.

A hétnek mindig ugyanazon napján (lehetőleg hétköznap este) tartott szövetségóra a szövetség érverése, — a tápláló lelkiérők innét áradnak a szövetség egyéb tevékenységeibe. Ez az alkalom az, amikor a tagok valóban „egymás hite által épülnek”. A szövetségórákon minden munkás tagnak részt kell venni; ha a saját lelkiismerete előtt tisztázható okok távol tartják, erről a szövetséget lehetőleg előre értesíti.

A szövetségóra tartama 1—1½ óra legyen. Menete általában a következő: közének, ima, bibliaolvasás és megbeszélés, közének, esetleges tanácskozás vagy hirdetések, közös imádkozás, közének.

Közénekekül elsősorban a hivatalos egyházi énekeskönyv énekeit választjuk, ezenkívül választhatunk azonban olyan élénk menetű, komoly, keresztyén, és amellet a keresztyén élet kérdéseinek szempontjából gyakorlatias tartalommal bíró énekeket is, amelyek az egész világon el vannak terjedve s melyeket nagy nemzetközi vagy felekezeti konferenciákon énekelni szoktak. (A magyar C. E. szövetségek énekeskönyve, a „Hallelujah” e kívánalmaknak a református és evangélikus egyház szempontjából teljesen megfelel, — kapható a 400 éneket tartalmazó második hangjegyes, és a tizenkettedik szöveges kiadásban.) A közös éneklés legyen élénk és erőteljes. Ha van harmonium vagy zongora s valamelyik tag tud rajta játszani, kíséretet kell. Nagyon jó, ha a tagok már jóval az összejövetel kezdete előtt megjelennek és a helyes ütemű éneklésben magukat gyakorolják, új énekeket tanulnak, esetleg a többszólamú éneklést gyakorolják. (Utóbbi célra célszerűbb külön énekórákat rendezni.)

A *kezdő-imát* mindig a tagok felváltva mondják, az elnök, vagy az összejövetel vezetője az összejövetel előtt kérje fel őket erre. Legyen az imádság egyszerű, mesterkéletlen, szívből jövő, — az énekkel, vagy a bibliaolvasás tárgyával összefüggő.

A *bibliaolvasás* tárgyaúl vehetők az Utmutató heti szövegei, lehet egy-egy bibliai könyvet folytatólag olvasni, vagy valamely bibliai igazságot több bibliai helyell megvilágítani. Lehet továbbá valamely hitvallási iratot együttesen át tanulmányozni, mindig kikeresve az odavágó bibliai helyeket. A bibliai részt mindenestre jó már az előző gyűlésen kijelölni, hogy a tagok készülhessenek reá. A bibliai rész felolvasása úgy történik, hogy a tagok az ülés sorrendjében egy-egy, vagy két-két verset olvasnak.

A szövetség tapasztaltabb tagjai felváltva vezessék be a megbeszélést rövid, 10—20 perces bibliamagyarazattal, melyre

gondosan, imádkozva készüljenek. Bevezetés után a tagok hozzászólanak a tárgyhöz; lehetőleg mindenki szóljon hozzá röviden, tárgyilagosan, közölje a rész értelmére vonatkozólag felfogását, esetleg régiségtani, földrajzi ismereteit, alkalmazza a részt a mindennapi életre, mondja el életének idevágó tapasztalatait, vesse össze a részt a biblia párhuzamos helyeivel, stb. A rövidség fontos, hogy minél többen hozzászólhassanak.

Az is szokott módja a szövetség-órák tartásának, hogy a tagok mindegyike hoz magával egy-egy bibliaverset, ami különösebben megragadta vagy áldással volt rá, felolvassa azt s röviden hozzászól, — ezzel az egész óra is kitelhet. Lehet azonban az is, hogy a rendes bibliai megbeszélés után olvassanak még fel egyes tagok bibliai verseket s pár szót szólnak hozzá.

A bibliai megbeszélést az elnök, vagy a szövetségvezető irányítja. Az egyes felszólalásokat kiegészíti, érthetőbbé teszi, a jót belőle kiemeli, az esetleges tévedéseket helyreigazítja, a vitázók között igazságot tesz (hosszú és heves vitákat nem szabad tűrni), végül a lényegeset, gyakorlatilag fontosat összefoglalja. Eközben azonban óvakodnia kell attól, hogy az órát agyonbeszélje, — a tagok tevékenységére nyisson teret. Bölcsesség, hűgadság, szeretet jellemezze az elnök tevékenységét. Kitiűnő segédeszköz egyébként e téren dr. Vass Vince kiváló műve: „Utmutató bibliakörök vezetésére”.

A bibliai megbeszélés bezártával jönnek a *kihirdetések*, vagy valami sürgős ügyben esetleg rövid *tanácskozás*.

Ezután lehet egy ének-verselet elénekelni s a *közös imádkozás* következik. A tagok lehetőleg mindnyájan imádkozzanak. Az imádság tárgya főleg a már megbeszélte bibliai igazságoknak az életben való megvalósítása, a szövetséges életének problémái, a munka kérdései, a szövetségnek, mint egésznek élete és munkája, a lelkipásztor személye, a hivatalos istentiszteletek (főleg ha az a szövetség-óra után, aznap vagy másnap következik), az egyház, az országos mozgalom, a rokon mozgalmak, a külmiszió, az ország hatóságai legyenek. Nagyon fontos, hogy az imádságok rövidek és élénkek legyenek, józanok és mégis bensőségesek, mentesek minden kenetességtől, kerüljék a folytonos és érzélgős megszólításokat, a terem minden részében jól lehessen őket hallani, hogy a többiek is figyelemmel kísérhessék, vele imádkozhassanak és rámondhassák együtt az áment. A szép rendről, egymás megvárásáról nem is kell külön szólanunk. Amiért egy-egy tag hangosan már imádkozott, azért a többiek már ne imádkozzanak, ha csak külön indíttatást nem éreznek reá.

Mikor a kiszabott idő (legalább negyedóra) eltelt, a szövetségvezető, vagy az elnök az egyik imádság végén az utolsó

Keresztén Szövetségi tagsági fogadalom:
„A szövetséggel szemben vállalt kötelezettségemnek eleget tezek!”

közének éneklését indítványozza, — ha az idő előrehaladt, csak egy versét.

Minden munkás tagnak *cselekvőleg* részt kell vennie az órán, vagy hozzászólással, vagy bibliai vers felolvasásával, vagy imádkozással mindenki vigyen egy téglát Krisztus teste építéséhez. A C. E. szövetség elméletileg és gyakorlatilag vallja, hogy senki sem túlfiatal, túlskolázatlan, túlfélének ahhoz, hogy valami eredeti és Istentől kapott tapasztalattal hozzá ne járulhatna az összejövetel gazdagításához.

Lehet a szövetségórát *élnékíteni* szavatokkal, kar- vagy magánénekekkel, fontos azonban, hogy ezek a bibliatanulmányozást és közös imádkozást érvényesülni hagyják. Építő elbeszélések, építő cikkek, könyvrészletek, egyháztörténeti vagy hitvédő értekezések felolvasása szövetségórán csak akkor (s akkor is inkább csak az elején) engedhető meg, ha az óra tartalma megfelelő hosszú (1½—2 óra), egyébként wallásos estélyekre, vagy külön összejövetelekre kell az ilyesmit hagyni. Súlyt kell helyezni arra, hogy a szövetségóra áldásait utána következő zajos szórakozások, egészen világi tárgyú beszélgetések meg ne rontsák a s a hallottakat, átélteket a tagok otthon még egyszer imádkozás tárgyává tegyék.

Az órákra a tagok lehetőleg saját bibliájukat és énekeskönyvüket hozzák el, jó azonban, ha van a helyiségben is egy készlet a vendégek s a tágabbkörű összejövetelek látogatói számára.

10. Szövetségmegújító összejövetel.

Fogadástételi, megszentelődési összejövetelnek is nevezhetjük. Rendkívül nagy súlyt kell rá helyezni. A vezető s a tagok egyformán imádkozva és szorgos önvizsgálattal készüljenek rá. Vagy a hónap első szövetségórája idejében, vagy a hó első vasárnapján külön megjelölt időben szokták tartani.

Lefolyása főbb vonásaiban egyezik a szövetség-óráival a következő eltérésekkel: Az elején lehetőleg a vezető, illetve elnök imádkozzik. A bibliamagyarázatot mindig ő tartsa, a hozzászólásokat ilyenkor inkább mellőzni kell. Ének után a szövetség megújítása következik; általában két módszer szokásos. Vagy felolvassák az összes munkás és tiszteletbeli tagok nevét, s nevének olvasásakor mindenki felolvas vagy elmond egy bibliai verset, a megjelenésben akadályozottak nevének olvasásakor felolvassák az általuk megüzent bibliai verset. Vagy a szövetség vezetője, illetve elnöke felolvasa mondatonként a tagsági nyilatkozatot s a többiek felállva, együtt hangosan utána mondják; a meg nem jelentek által beküldött bibliai versek fel-

olvasása ilyenkor ezt megelőzi. Különösen súlyt kell helyezni arra, hogy a közös imádkozásban mindenki részt vehessen, éppen azért nagyobb taglétszámú szövetségekben az egyes imák csak rövidiek lehetnek. Az imádkozásnak főtárgya az elmúlt hónapra visszatekintő hálaadás, megalázkodás (esetleg részletes bűnvallás), és a megújulás kérése legyen. (Minta az 51. zsolttár.)

Új tag felvételekor a szövetségvezető külön beszédet intézzen hozzá s a többiek imádkozzanak az új szövetségtársért.

Azt, aki indokolás és bibliai vers beküldése nélkül három egymásután következő szövetségmegegerősítő összejöveteletről elmarad, kiléptetnek kell tekinteni.

11. Tanácskozó és egyéb különleges összejövetelek.

Tanácskozó összejöveteleket havonként egyszer kell tartani és pedig vagy a szövetségórák egyike (lehetőleg a hónapban az utolsó) fordítandó erre, vagy egy külön összejövetel. Ha röviden elintézhető sürgös ügyek fordulnak elő, azokat egy rendszer szövetségóra keretében is el lehet intézni.

Enek, ima, egy bibliarész felolvasása, esetleg pár ahhoz fűzött szó vezeti be a tanácskozást. A titkár, pénztáros s a bizottságok elnökei vagy előadói a folyóügyekről rövid jelentést tesznek. Az egyes bizottságok fontosabb javaslatai, tagfelvétel és kizárás ügyében itt történik a döntés. A javaslatokat előterjesztés előtt az elnök és titkár, vagy a végrehajtó bizottság (lásd a 13. fejezet végét) letárgyalják.

Évenként (lehetőleg a munkaév végén, vagyis nyár elején) *közgyűlést* tart a szövetség, hol a titkár és pénztáros az egész elmúlt évre vonatkozólag jelentést tesz s a tisztújítás megtörténik.

Fontos, hogy a szövetség tartson hetenként *külön imaórákat*, melyeken egy bibliai szöveg felolvasása után a súly teljesen a közös imádkozásra esik. Amelyik szövetség hetenként külön imaórát tart, annál a szövetségórák túlnyomó része a bibliai megbeszélésre fordítható. Lehet pl. rendszeresen imaórákat tartani egy nagy nemzeti lelki ébredésért, amikor az ima-tárgyak közül ez emelkedik ki. Lehet fontos, nagy alkalmak előtt különleges imaórákat tartani, pl. ref. nagygyűlés, konventi vagy zsinati ülés, püspöki látogatás, országos vagy kerületi C. E. konferenciák, nagyobb evangélicizáló hadjárat (egy-két héten át naponként tartott nagy evangélicizáló gyűlések), ünnepi hetekben naponként tartott istentiszteletek, stb. előtt.

A hitélettel távolálló ifjúság bevonására lehet a helység különböző részein (esetleg foglalkozásonként elkülönítve, pl. diákoknak, iparostanulóknak, leventéknek stb. — vagy nemek

szert szétválasztva) rendes heti *bibliórakat*, evangelizáló összejeveleket rendezni, a bibliórak résztvevőit esetleg valami egy-két pontból álló primitív alapszabállyal (mintát és tagsági jegyeket a Bethánia-Egylet főtítkára — Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 9. — szívesen küld) bibliáolvasó szövetségbe szervezni. Nagyon fontos, hogy a konfirmációból kikerülők ily bibliáolvasó szövetségbe bevonassanak s addig is, míg életükben a döntő választás bekövetkezik s így a C. E. szövetségbe felvehetők lesznek, állandó gondozás alatt álljanak.

Lehet rendszeresen vagy évszakonként *következő összejeveleket* tartani: felolvasó gyülekeket, vallásos estélyeket, missziói estélyeket vagy délutánokat, énekórákat, szeretetvendégségeket, kirándulásokat (ezeken is mindig legyen áhitat vagy evangelizáló gyűlés) stb. Tarthatók az év egy részében, vagy egész éven át tanfolyamok, pl. egy-egy bibliai könyv megismerésére, vagy a bibliai segéd tudományok elsajátítására, egyházvagy misszió-történeti tárgykörrel stb.

Minden összejevetelnél ügyelni kell arra, hogy az össze ne essék a rendes istentiszteletekkel vagy más, az egyház által rendezett gyűlésekkel, miért is ott, ahol a szövetségvezető vagy elnök nem maga a lelkes, ott minden újabb összejevetel megindításakor vagy különleges, alkalmi gyűlések rendezésekor a lelkeszel előzetes megbeszélést kell folytatni.

12. A szövetség pénzügyei.

A szövetség bevételei a rendes tagdíjjárulékok, a külön adományok, perselypénzek, belépődíjak, egyéb jövedelmek.

A *tagdíjat* meg lehet állapítani meghatározott összegben is vagy még célszerűbb az összeget szabadon hagyni, s minden tag évenként önként jelentse be, hogy milyen havi összeggel járul a kiadások fedezéséhez. Utóbbi esetben az év elején (vagy munkaév elején — szeptemberben) kitölt a pénztáros számára egy űrlapot a megajánlásról, egy űrlapot pedig magánál tart meg, erre feljegyzi a tett megajánlást s a havonként valóban teljesített fizetéseket.

Az *önkéntes megajánlás* azért célszerűbb, mert az egyes tagok vagyoni körülményei nagyon különbözőek lehetnek aszerint, hogy maguk is keresnek-e már és mennyit, vagy hogy a szüleiktől ilyen célra mekkora összeget kapnak, ami a szülők vagyoni viszonyain kívül attól is függ, hogy lelki célokra mily mértékben képesek áldozni.

Akik maguk is keresnek, azokat kívánatos rászoktatni (szülői fennhatóság alatt élőknél persze ezek belegegyezésével) a *tized-adásra* (sáfársági mozgalom). A tized minden jövedelem

tizedrészének Isten országa céljaira való adását jelenti, de ebben az összegben természetesen benne van már az egyházi adó (ha a tag még nem adóköteles, az egyház önkéntes anyagi támogatása), a perselypénzek, a havi tagsági díj, vagy tagsági hozzájárulás, minden evangéliumi célra adott adomány, küldmissziói adomány. Felfogás dolga, hogy valaki a tizedéből fejezi-e vagy azonkívül fizeti evangéliumi lapok előfizetési díját, evangéliumi irodalmi termékek vásárlását — mindenesetre arra is minél korábban reá kell szoktatni ifjúságunkat, hogy ilyesmire is rendszeresen aldozzon.

Perselypénz szedhető a rendes szövetségiórákon, bibliáórákon, evangelizáló gyűlésen s minden más a szövetség által rendezett összejevetelen. Vallásos estélyeken, szeretetvendégségeken stb. perselypénzek vagy belépődíjak szedhetők, melyekből persze elsősorban a rendezési költségeket kell fedezni.

Jövedelemre szert tehet a szövetség rendszeres biblia- és iratterjesztés, közügyességi tárgyak készítése és értékesítése (főleg karácsonyi vásárok rendezése), vállalt munkák végzése stb. által.

A szövetség bevételeit a következő *kiadások* fedezésére lehet fordítani: helyi vagy országos egyházi célok támogatása, helyiség bérösszege, fűtés, világítás (ez a három tétel abban az esetben jöhet szóba, ha nem egyházi helyiségben, magánlakásban vagy más díjtalanul rendelkezésre bocsátott helyen tartják az összejeveleket), jelvények, tagsági jegyek beszerzése, meghívók nyomtatása, bibliai, énekeskönyvek, faliképek, teaző készlet, asztalok, székek, padok, újságállványok, ruhaigazgatók, harmonium, sokszorosító készülék stb. beszerzése, könyvtár létesítése, ingyenes szétosztásra vett evangelizáló iratok és lapok, nyilvántartás, levelezés, konferenciai kiküldöttek segélyezése, környékbe tett missziói utak útiköltsége, szegények segélyezése (elsősorban önhibájukon kívül bajba jutott tagoké) stb.

Minden C. E. szövetség bevételeinek meghatározott hányszárral vagy egy meghatározott összeggel havonként hozzájárul az országos keresztyén szövetségi egyesülés kiadásainak fedezéséhez is, ennek kulcsát az egyes szövetségek az országos központtal egyetértve határozzák meg.

Pénzügyekben mindig a legnagyobb pontosságot kell szem előtt tartani. Átvett összegeket egy kis jegyzőkönyvben kell azonnal feljegyezni (név, összeg, rendeltetés — esetleg lakáscím) s az első lehető alkalommal továbbítani, — a pénztárost (s esetleg egy segédpénztárost) legelőször egy kis nyugtakönyvvel ellátni, melyben a kiadott nyugta másolópapiros másolata, vagy visszamaradó belső szelvénye teszi könnyűvé a pontos kezelést.

Keresni kell a lehetőségeket a rendszeres nyilvános nyugtázásra is. Minden kiadásról okvetlenül számlát, nyugtát, vagy feladó-vevényt kell szerezní, melyet a pénztárkönyv mellékleteként annak (lehetőleg vörös tentával vagy írónnal reájegyzett) tételszá-mával ellátva egy nagyobb, erősebb borítékban vagy dobozban meg kell őrizni.

13. Bizottságok.

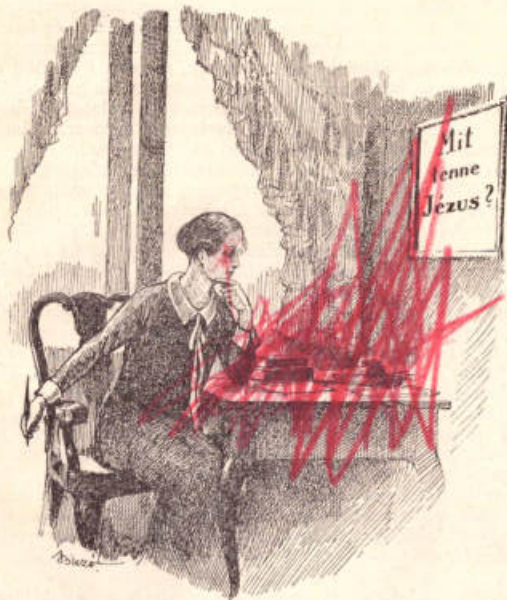
A szövetség életében a bizottságok nem valaminek az el-hagyására vagy elhalasztására, hanem a megtételére valók.

Annyi és olyan bizottságnak kell lennie a szövetségben, ahány és amilyen munkaága van. Legfontosabbak és már 8—10 tagú szövetségben is legalább 2—3 tagból megalakítandók az összejöveteli, fogadó- és őrszem-bizottság.

Az *összejöveteli bizottság* a szövetségiórák és esetleges egyéb összejövetelek részletes tárgysorozatát állítja össze, fel-kéri az imádkozókat, a bibliai eszmecesterék bevezetőit, a szavaló-
kat, az ének- és zenekari bizottságot, akadályoztatás esetén ide-jében gondoskodik a helyettesítésről, felügyel arra, hogy a tagok a szövetségiórán cselekvőleg részt vegyenek, kiválasztja a köz-
énekeket.

A *fogadó bizottság* gondoskodik a gyűléshelyiség világítá-sáról, fűtéséről, tisztaságáról, disztzéséről, bibliai és énekes-könyvek szétszétásáról, fogadja az összejövetelekre érkezőket, az új vendégekkel megismerkedik, nevüket, foglalkozásukat, lak-
kás címüket a vendégkönyvbe beírja, leülteti őket, a tagokkal és más látogatókkal összeismerteti és minden lehető módon gon-doskodik arról, hogy azok magukat jól érezzék. A látogatókon kívül kiterjeszti figyelmét a kezdő vagy visszahúzódo, zárkózot-
tabb, érzékeny lelkű tagokra is, (Persze érzékenykedésről a ta-gokat fokozatosan le kell szoktatni.) Gondoskodik arról is, hogy az összejövetelen kívüli időben a helyiségben olvasgatás céljára jó evangéliumi lapok s ártatlan szórakozások (sakk, malom, halma stb.) álljanak rendelkezésre. Ennek a bizottságnak a gondja szeretetvendégségek, kirándulások rendezése által a társaséletet előmozdítani, a rendezés minden külső teendőjét le-bonyolítani.

Az *őrszem bizottság* (vagy tagsági bizottság) feladata a bibliaórák látogatóit és a kezdő tagokat figyelemmel kísérni a-ból a szempontból, hogy nem volnának-e előbbieik kezdő-, utőb-
biak munkás-tagokul felvehetőek. Eppen azért behatóbban foglal-
kozik velük, összejövetelen kívüli életükkel, viszonyaikkal, igényekzik bizalmukat megnyerni (természetes, hogy a bizalom-mal soha sem szabad visszaélni), lelki küzdelmeikben segítsé-

Keresztyn Szövetségi tagsági fogalom:

„Bízva az Ő erejében, komolyan töreksem mindig azt
cselekedni, ami Őnek, az én Urának és Megváltómnak
kedvére van.”

gükre lenni, velük imádkozni, kétélyeiket elosztalni, őket jó olvasmánnal ellátni.

Ez a bizottság keresi fel azokat a tagokat, akik indokolás nélkül vagy túlgyakran elmaradtak az összejövetelekről, érdeklődik okaik iránt, igyekszik akadályait elhárítani, hanyagság esetén szeretettel figyelmezteti őket, az elveszített összejövetelt arról való beszámolóval, vagy közös bibliaolvasással és imával igyekszik pótolni. A bizottság figyelemmel kíséri azok sorsát is, akik a szövetség tagjai közül töröltettek, szeretetét érezteti velük s ha megvan hozzá az alapfeltétel, visszavételük iránt lépéseket tesz. Az őrszem-bizottságba minderre való tekintettel lehetőleg meleg lelkiületű, szeretetteljes, tapintatos, tapasztalt, imádkozó életű, erélyes, ügybuzgó tagokat kell választani.

Végtelen a lehetősége további bizottságok alakításának, — egyedül a szükséglet és a lehetőség az a két szempont, mely e tekintetben irányadó. Szükségesek a következő bizottságok:

Hivogató bizottság. Minden szövetségesnek kötelessége a szövetség nyilvános összejöveteleire való hivogatás, de ez a bizottság ezt különösképpen feladatának tekinti. Felkeresi azokat a helyeket, hol ifjúságot nagyobb számban talál együtt (iskolák, játszótérek, istentisztelet stb.) és megszólítással, meghívócédu-lákkal, propaganda-iratokkal, evangélikus traktátusok átnyújtásával hivogat. A nyilvános összejövetel előtt és elején megáll a helyszínelő előtt az utcán s az arra elmenőket igyekszik behívni. (Vegyes összetételű összejöveteleknél természetesen ifjak csak az ifjakat, leányok csak a leányokat.) Gondoskodik arról, hogy legyenek állandóan nyomtatott, vagy egyébként sokszorosított meghívók, falragaszok, az összejövetelek helyét, idejét tudató bélyegzővel ellátott traktátusok. A bizottságba lehetőleg olyan tagok is beválasztandók, akik helyesen és ügyesen fogalmaznak meghívókat, akik csinos vagy éppen művészi falragaszokat tudnak rajzolni, akik gépen tudnak írni, vagy ügyesen sokszorosítanak. A bizottság munkája a fogadó bizottságéval van kapcsolatban.

A látogató bizottság és levelező bizottság a helybeli és a máshol lakó tagokkal tartja fenn az állandó kapcsolatot, mindkettőnek a munkaköre szoros vonatkozásban áll az őrszem-bizottságéval. A levelező-bizottság azonkívül, hogy a szövetség életéről beszámoló, buzdító, intő és vigasztaló levelet ír, — igyekszik levelezést fentartani ugyanazon kerület más szövetségeinek tagjaival, sőt idegen nyelveket jól beszélő tagjai útján ápolja a bajtársi érzületet más országok szövetségeivel is, ami főleg az angolul beszélő szövetséges mozgalmakban van kifejlődvé. (A magyarokra szép feladat várna a rokon finn és észti mozgalmak-

kal való baráti érintkezés terén, ami német és angol nyelv segítségével is sikerül.)

A pénzügyi bizottság ellenőrzi a pénztárost, a költségvetést vele együtt összeállítja s úgy terjeszti a végrehajtó-bizottság elé, a nagyobb kiadások folyósítása tekintetében dönt, a beszerzéseket a legolcsóbb (és amellelt megbízható) forrásoknál eszközli, esetleg a szükséges tárgyakat adományként megszerzi, a szövetség esetleges készpénz-vagyonát jól gyümölcsözteti.

A missziói bizottság a külmisziói érdeklődést és áldozatkészséget tartja ébren. Nincsen igazi keresztyénség külmiszió nélkül, a külmiszióért való imádkozás, adakozás, rendkívül üdvös visszahatással van az itthoni munkára. A missziói bizottság gondoskodik arról, hogy a szövetséges könyvtárban meglegyenek a legfontosabb külmisziói művek (missziótudományi kézikönyv, teljes missziótörténet, misszionáriusok életrajzai, misszió atlaszok stb.), járjon néhány missziói folyóirat, levelez egyes misszionáriusokkal, igyekszik nehézségeiket megoldani, szükségleteiket fedezni (pl. lényképező készüléket vagy írógépet küld nekik, fedezi egy bennszülött evangélista vagy bibliai asszony kiképeztetését, ellátja a misszió iskoláját szemléltető eszközökkel, tanszerekkel stb.), egyes misszionáriusokért rendszeresen imádkozik, missziói perselyekben, kévfűzetek árusításával vagy egyébként adományokat gyűjt, a többi tag vagy a nagyközönség számára missziói összejöveteleket rendez, ezeken való közreműködésre igyekszik szabadságon itthon tartózkodó misszionáriusokat vagy más, a misszió terén jártas előadókat megnyerni stb. (A magyar C. E. szövetségek külmisziói iránt érdeklődő tagjai ezidőszert a Magyar Evangéliumi Keresztyén Missziói Szövetség helyicsoporjait alkotják s Molnár Mária misszionáriusnő fentartására adakoznak.) Legszébb eredménye a missziói bizottság munkájának, ha valaki a szövetségesek közül maga is kimegy misszionáriusnak.

A mértékletességi bizottság az iszákosság ellen küzd. Tagjai kötelezik magukat arra, hogy orvosi rendelés és úrvasoravétel esetét leszámítva, soha semmiféle szeszitalt nem isznak. A bizottság tanulmányozza az alkohol pusztítására vonatkozó irodalmat, figyelemmel kíséri a prohibíciós mozgalom áldásait és pedig nem felületes, vagy az alkoholglyártás által megfizetett újságcikkek, hanem megbízható szakmunkák alapján, időnként erről a szövetségesek, vagy a nagyközönség előtt (esetleg orvosok és más szakemberek felkérésével, vagy képek vetítésével) előadást tartat, népszerű alkoholelles iratokat terjeszt, az ifjúságot az alkohol élvezetétől visszatartani igyekszik, ismert részeskedőket jóiratokkal ellát stb.

A *fehér-kereszt-bizottság* a nemi élet tisztaságát igyekszik terjeszteni az előbbi bizottsághoz hasonló módon. A nemi kérdéssel csak komoly gondolkozású, lehetőleg hívő lelkű orvosok és orvosnők tartanak előadást, a hallgatóság mindig legyen nek szerint elkülönítve.

A *vasárnapi iskolai bizottság* tagjai vasárnapi iskolákban való segédkeztést (az énekek tanítása és vezetése, a rend fenntartása, résztvevő gyermekek összeírása, otthon való meglátogatása stb.), később pedig vasárnapi iskolai tanítást vállalnak. Hogy ezt minél jobban végezhesék, a lelkész vagy más hozzáértő ember által vezetett előkészítő órákon vesznek részt, vagy vezérfonalakat („Fecske” félhavi folyóirat, Fankhauser magyarrá fordított kiváló műve: „Vasárnapi iskolai tanítások”), német és angol nyelvű módszertani és gyermeklélektani munkákat olvasnak.* Fontos szemléltető-táblák beszerzése, amiben szívesen nyújt segédkeztet a Vasárnapi Iskolai Szövetség titkára, a „Fecske” szerkesztője, id. Victor János. (Budapest, I., Somlóút 70.) A szövetséges vasárnapi-iskolai tanító megbecsüli a vasárnapi iskola értékét, de tudja, hogy a gyermek intenzívebb vallásos nevelése itt alig érhető el, s ezért azokat a gyermekeket, akik komolyan vágyakoznak a biblia és a vallásos élet után, a vasárnapi iskolán kívül meghívja a gyermekszövetségbe, később a serdülőszövetségbe is, hol vagy ő, vagy mások folytatják a velük való foglalkozást.

A *gyermekszövetségi és serdülőszövetségi bizottság* tagjai gyermekszövetségeket (9–12 év) és serdülő szövetségeket (13–17 év) vezetnek, vagy ebben a vezetőnek segédkeznek. A gyermekszövetségbe a gyermekeket részint máshonnan táborozzák. A serdülőszövetségbe a fiúkat és leányokat a gyermekszövetségekből, a konfirmációból vagy máshonnan veszik át. Ahol serdülőszövetség nincs, ott 15 éves korban visszük át a gyermekeket a gyermekszövetségből az ifjúsági szövetségbe, illetve leányszövetségbe. A serdülőszövetségekkel kapcsolatosan megjegyezzük, hogy lehet C. E. cserkészcsapatokat is szervezni,

* Néhány kiváló komoly német munkát itt felsorolunk: Lehman: Leitfaden für Sonntagschul-Lehrer (Verl. Oncken) — Dönges—Kunze: Leitfaden für den biblischen Unterricht, (Dönges, Dillenburg.) — Haberland: Kurzer Wegweiser für den Helferdienst. (Deutsche Sonntagschul-Buchhandlung.) — Romberg: Der Sonntagsschulhelfer. (U. o.) — Romundt: Allerlei Bilder aus einem Helferkreis. (U. o.) — Wetzig: Anschauungsunterricht in der Kinderarbeit. (Jugendbuch-Buchhandlung.) — Wetzig: Mit Tafel und Kreide. (U. o.) — Honneg: Kinderseele (Trakhaus, Bremen.) — Vorwerk: Kindergottesdienst und Kinderseelenkunde (Bahn, Schwerin.) — Vorwerk: Kinderseelenkunde. (U. o.) — Mindezt megrendelhető a Bethánia-könyvkereskedésben, Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 9.

Keresztény Szövetségi tagsági fogadalom:
„Isten országának előmenetelén munkálkodom.”

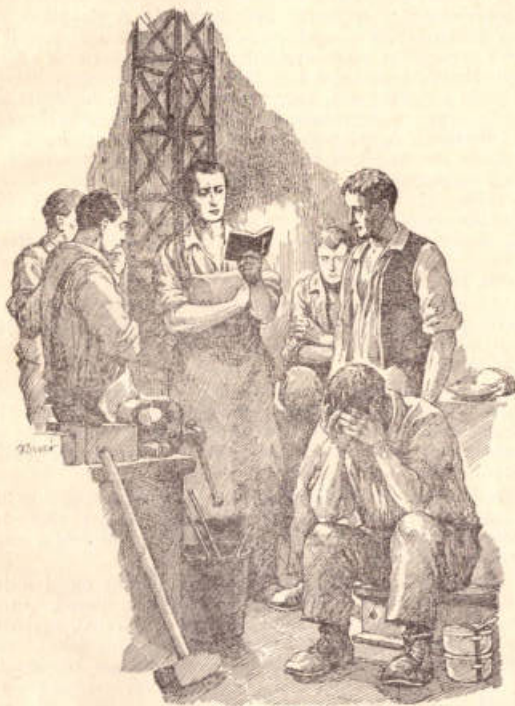
amikor is a cserkészmunka jó oldalait a lelki elmélyítéssel lehet egyesíteni.)

Nincs itt terünk, hogy részletesen foglalkozunk a gyermek- és serdülőszövetségi munkákkal, azonban ajánljuk a német vagy angol forrásmunkákat (megrendelhetők a Bethánia-könyvkereskedésben). Reméljük, hogy az 1929. év folyamán már magyar mű is rendelkezésre fog állni. Nagyjából ezek a szövetségek is megfelelnek az ifjúsági szövetségek itt ismertett szervezetének (még a bizottsági munka tekintetében is!), csak persze minden a gyermekek, illetve serdülők értelmi színvonalának és lelki alkátának megfelelően valósítandó meg. A szövetségi munkának e korban való alkalmazása a következő óriási előnyökkel jár: a gyermeket, illetve serdülőt Krisztusnak való öntudatos átadásra, öntudatos imádkozásra, önálló bibliaolvasásra (természetesen segédeszközöket is nyújtva) és önálló tevékenységre neveljük. Már ilyenkor megszokják gyermekeink a másokért való önzetlen munkát s tevékenység ösztönük számára a legnemesebb, legáldottabb kielégülést találják.

A **születésnap bizottság** a szövetség belső életének melegebb, megihettebb tételére törekszik azáltal, hogy nyilvántartja a szövetség összes tagjainak a születésnapját s annak megünnepsítését a születésnaphoz legközelebb eső szövetségórára mindig előkészíti. Egy kis asztalt lehet erre legjobban felhasználni. A bizottság tagjai megterítik a születésnap asztalát, ha az évszak megengedi, virágot (vadvirágot vagy egy tagnak, vagy ismerősnek a kertjéből valót) s mindenesetre apró ajándékokat helyeznek reá (könyvjelzők, szép levelezőlapok, keresztyén iratok, hasznos, apró tárgyak), melyek nagy értékkel nem bírnak s így a szövetségre beszerzésük nem megerőltető, mégis a szeretetteljes figyelem jelei. Mikor az ünnepelt megérkezik (vagy összejövetel után), az asztalát behozzák s eléneklik az illető kedves énekét, vagy valamely szép, esetleg alkalmoszerű éneket.

Ének- és zenebizottság (külön-külön vagy közösen szervezve) támogatja az összejöveteli bizottság munkáját. Gondoskodik új énekek tanulásáról, a régebben tanultak helyes énekléséről, az énekek kíséréséről, karénekek, magán-, kettős-, hármas- és vegyes-énekek, zenedarabok megtanulásáról. Fontos a szerepe szeretetvendégségeken, nagy ünnepélyeken, konferenciákon. Segítségére van végül a

napsugár-bizottságnak, melynek feladata a betegek életébe örömet, vigasztalást vinni. Elsősorban a szövetség beteg tagjait, de azután a gyülekezet más betegeit, vagy a kórházi betegeket, esetleg vakokat, szegényházak lakóit keresik fel, virágot visznek nekik és énekelnek előttük (éneklés esetleg csak a folyosóról vagy udvarról történik), bibliát olvasnak, imádkoznak velük, jó

Keresztyén Szövetségi tagsági fogadalom:

„Jgyekazem volódi keresztyén életet élni, főképen abban a körben és helyzetben, melybe ő állított.”

iratokat (evangéliumi lapok régi számain, traktátusokat, tömbnaptár-lapokat stb.) adnak neki. Ebbe a bizottságba a gyermekeket, serdülőket jól be lehet vonni. (Természetesen fertőző beteg kikerülésére nagy gondot kell fordítani.) A virágokat vagy kint a mezőn szedik a tagok, vagy olcsón, kertésznél szerzik be külön e célra adott adományokból vagy a költségvetésbe e címen felvett tételből, vagy tagok kertjéből (esetleg virágmagvakat osztanak szét a tagok közt), vagy városi, állami stb. kertészetekből szerzik, vagy megégyeznek falusi C. E. szövetségekkel, vásárnapi iskolákkal. A betegekkel szemben szeretetteljeseknek, nyugodtaknak, csendeseknek kell lenni, a látogatás legyen rövid, de mégis a sietség látszata nélkül való.

A *beszámoló-bizottság* külföldi C. E. lapokat járát (főleg a világszövetség lapját) s tudósítja a szövetséget arról, hogy a C. E. munkákban mi történik világszerte, új módszerekről számol be, — általában beszámol minden fontos és érdekes eseményről, ami Isten országa terjedése terén bárhol is történik.

A *sajtó-bizottság* a szövetségi élet fontosabb eseményeiről, terveiről s a készülő nyilvános ünnepékek helyéről és idejéről értesíti a központi szövetséges lapot, az egyházi lapokat, helyi újságokat stb.

Az *irodalmi bizottság* traktátusok, tömbnaptár-lapok, felolvasások, alkalmi párbeszédék, szindarabok vagy versek, elbeszélések, cikkek stb. írásával és fordításával foglalkozik, — természetesen ide csak olyanok választhatók, akiknek erre tehetségük van.

A *lapterjesztő-bizottság* egyházi lapokat, a mozgalom lapjait, más jó lapokat terjeszt, az esetleg egy cím alá érkező lap-példányokat kézbesíti, az előfizetési díjak beszedéséről s beküldéséről gondoskodik.

Az *iratterjesztő-bizottság* (esetleg ugyanazokból álljon) bibliákat, bibliarészeket, keresztyén könyveket, füzeteket, traktátusokat, mozgalmi propaganda-iratokat, naptárakat, egyházi és egyesületi énekeskönyveket, bibliai idézetes falitáblákat, level-papírokat, könyvjelzőket, levelezőlapokat, vallásos képeket terjeszt. Mindkét bizottság tagjai pénztárkönyvet vezetnek a forgalomról, a számlákat, nyugtákat, feladóvévényeket gondosan megőrzik. Ezek a bizottságok a szövetség bevételeinek gyarapításához nagyban hozzájárulhatnak.

A *könyvtár-bizottság* a különböző szövetségek könyvtárosaiból áll, kik a tagoknak kikölcsönzött könyvekről a kölcsönvevő nevének, a könyv címének és a kölcsönadás napjának feljegyzésével pontos naplót vezetnek. Nagyobb szövetséges könyvtáraknál kétféle naplót is tanácsos vezetni, az egyikben minden

kölcsönvevőnek külön lapja van, a másikban minden könyvnek — minden kölcsönvételt mindkettőben fel kell jegyezni. Fontos a visszahozott könyvek törlése. A könyvtárbizottság elnöke lehetőleg irodalmilag képzetti tag legyen, ő végzi az új könyvek lajstromozását, szakok szerinti beosztását, esetleg cédula-katalógust készít, irányítja a beszerzést, dönt az ajándékok elfogadása tekintetében. Természetesen elsősorban és főleg evangéliumi iratokra (bibliamagyarázó művek, egyháztörténeti, hitvallási iratok, építőmunkák, keresztyén szemlélt elbeszélések, verskötetek stb.) van szüksége egy szövetséges könyvtárnak, azután jó ismeretterjesztő munkákra s csak végső sorban világi szépirodalomra (ebből is csak klasszikus írókra s más feltétlenül jó könyvekre).

A *rendező-bizottság* ünnepékek alkalmával a termet előre elrendezi, feldiszíti, fogadja az érkezőket, jegyet árusít, a jegyeket elszedi, helyet mutat, szeretetvendégségen felszolgál stb. (Mindezt esetleg végezheti a fogadó-bizottság is.) Különleges rendező-bizottságokat kell szervezni konferenciák alkalmával a különböző feladatokra (jelentkezési, pályaudvari fogadó, kaulozó, szállás, étkezési, gyorsíró-bizottság stb.).

Van azután a *különböző munkáigagnak megfelelően* evangelizáló bizottság, fogházmiszsiói bizottság, szegényházi bizottság, jótékonyági bizottság, patronage bizottság (züllés veszélyében levő gyerekek gondozására) stb.

Az eddig felsorolt bizottsági munkák is mind az egyházat építik, arról azonban, hogy a legsajátosabb egyházi életet és a lelkes személyét hogyan támogatják a C. E. szövetségek, a következő fejezetben szólnunk.

Itt, most még csak a *bizottsági munkákról általában* annyit, hogy a bizottságok a munkák megbeszélésére legalább havonként egyszer külön-külön összeülnek, — legcélszerűbben valamely más összejövétel előtti időben, a szövetség helyiségében, vagy pedig más, alkalmas időben, esetleg valamelyik bizottsági tag lakásán. Minden bizottságnak van elnöke, a nagyobb bizottságnak előadója is. A bizottság tagjai közt célszerű munkafelosztást csinálni.

A különböző bizottságok munkájának összhangját a bizottság, hogy a szövetség tisztikara a bizottságok elnökeivel (vagy előadóival) a *végrehajtó-bizottságot*, vagy választmányt alkotja, mely a tanácskozó gyűléseket és a közgyűlést előkészíti.

14. Hogyan szolgálja a C. E. szövetség egyházát és lelkészét?

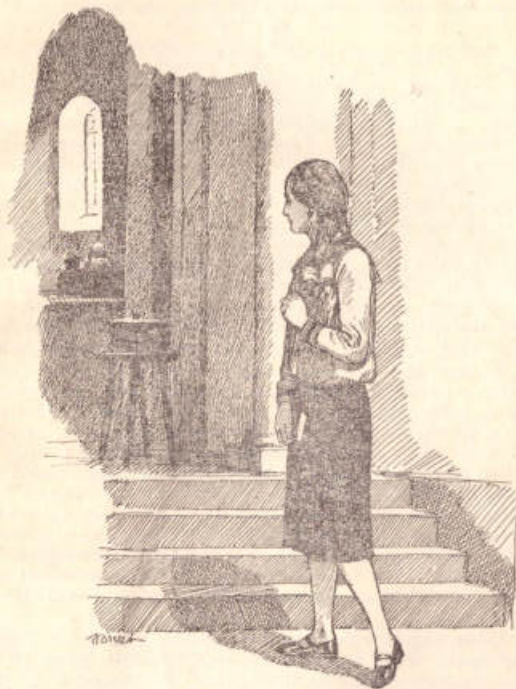
A tagsági nyilatkozatban ezt olvassuk: „*egyházamat s annak istentiszteleteit minden örömmel s minden lehető módon támogatom*”. Miben nyilvánul ez a támogatás?

A szövetséges szorgalmas templomlátogató. Az örszem-bizottság figyelme arra is kiterjed, hogy a tagok ezt megtartják-e. De a szövetséges nemcsak maga jár templomba, hanem családja tagjait s a többi egyháztagokat is állandóan pontos látogatásra ösztönzi. Mint *istentiszteleti bizottság* tagja, az istentisztelet előtt virággal díszíti a szószéket s az Ur asztalát. Részt vesz a gyülekezeti éneklésben. Az istentiszteleten vagy énekel a szövetség saját énekkara, vagy a gyülekezeti énekkarban vesznek részt a szövetségesek. Ott áll a templom ajtájában, vagy pad-sorok között, mint rendező. Szétosztja a kijáratnál a meghívókat, árusítja az egyház lapját s az evangéliumi irodalom termékeit. A templom környékének tisztaságára, rendjére ügyel. Részt vesz az úrvacsorában, ha arra már jogosult.

A szövetséges részt vesz az egyházi konferenciák, szeretetvendégségek vagy egyéb ünnepélyek rendezésében. Hirdetéseket ragaszt ki, vagy egyéb megbízatást vállal. A leánytagok elvállalják, hogy az istentiszteletre merő anyák kicsinyeire meghatározott helyen (talán egy iskolateremben, vagy egyleti helyiségben) vigyáznak. Ha a szövetséges már önállóan keres, pontosan és buzgón fizeti egyházi adóját, egyházi célokra adakozik, s arra másokat is buzdít. Egyháza hitvallási iratait s történelmét tanulmányozza. Egyháza iránti szeretetéről és hűségéről tettel és szóval bizonyosságot tesz. Egyháza vezetőségével az összhangot keresi. A vezetőség tekintélyét mindenfelé erősíti.

Lehet külön *lelkész-segítő bizottságot alakítani*. Ennek tagjai igyekeznek a lelkész külső munkáitól tehermentesíteni, hogy a lelkieket könnyebben végezhesse. (Csel. 6:2.) Az érettebb tagok a napilapok érdekesebb és fontosabb cikkeit a lelkész számára kivájják, hogy a szükséghez képest felhasználhassa. A leányok magukra vállalhatják istentisztelet alatt a lelkész apró gyermekeinek a gondozását, hogy időnként a lelkész felesége is részt vehessen az istentiszteleteken. Lelkészükért s családjáért buzgón imádkoznak. Ez a bizottság arról tudja meg, hogy jól tölti be feladatát, ha a lelkész gyakorta igénybe veszi.

Az egész világon a lelkészek ezrei tesznek arról bizonyosságot, hogy munkák végzésével milyen megbecsülhetetlen segítséget jelentenek számukra a C. E. szövetségesek. De nagy szolgálatot tesznek az egyháznak azzal is, hogy a C. E. mozgalom tiltakozik az ellen, hogy az evangéliumból azért, hogy a közönyö-

Keresztlyén Szövetségi tagsági fogadalom:
„Az istentiszteleteket szorgalmasan látogatom.”

sek és világius lelkületük számára könnyebben elfogadható legyen, csak egy jottát is engedjenek. A C. E. szövetség azok szervezete, akik a 100 százalékos evangéliumot tartják kötelezőnek és iránymadónak. A C. E. szövetség tehát az egyházi élet tisztaságú erőteljessége, bibliai volta tekintetében nagyon hathatós tényező

15. Hogyan támogassa az egyház a C. E. szövetséget?

Az egyház a C. E. szövetségben nevel magának az ifjúságból jövő lelkészeket, presbitereket, diakonusokat, misszionáriusokat, — azt mutatja közel 50 év óta a tapasztalat az egész föld kerekén. Clark E. Ferenc dr. így határozta meg a C. E. szövetség szerepét az egyházban: „Krisztus követőinek a vasárnapi istentiszteletre összegyűjtött csoportja az egyház. Az egyház a hétköznapi istentiszteletek imádkozó népe is. A vasárnapi iskolában az egyház ismereteket ad és vesz. A gyülekezeti varróóra, ha istenes asszonyok vesznek részt rajta, a szegények gondjait magára vevő egyház. A missziói szövetség az Isten országa előmenetelért adakozó és imádkozó egyház. A C. E. szövetségben az egyház arra nevel és nevelteik, hogy Isten országának gyakorlati szolgálatra alkalmas tagjai legyenek. A C. E. szövetségi munka tehát az egyház munkája egy meghatározott területen.”

Es ha ez így van, akkor az egyház ismerje is el a C. E. szövetséget a maga munkájának és építse be egyéb tevékenységei közé. A lelkész ismeresse el a gyülekezet löbbi tényezőjével egyenrangúnak. Maga is látogassa meg, burditsa őket, és pártfogását állandóan éreztesse velük. Igehirdetésében utaljon ismételtlen reá. Hívja fel a gyülekezet ifjúságát, hogy érdeklődjék a C. E. munka iránt. Különösen arra legyen gondja, hogy a konfirmálók a szövetség hatása alá kerüljenek, hiszen a szövetség biztosíthatja azt, hogy a konfirmáció fogadás nem múlt hangulat, fellebogó szalmaláng, a mult szép emléke legyen, hanem az egész életen át ható tényező. Ebből a szempontból nem lehet a szövetséges munka fontosságát eléggé megbecsülni, sem túlbecsülni.

Lehet, hogy egy gyülekezetben van már más keresztyén ifjúsági munka is. Ha azonban az a gyülekezet elég nagy, jól élérnek egymás mellett. Hiszen a kettő együtt sem tudja az egész eléjük taruló munkát elvégezni. Esetleges surlódásokat bölcseséggel és szeretettel el lehet simítani. A C. E. szövetség komoly lelkimunkáját alig pótolhatja más munkamódszer. S éppen ezért hangsúlyoznunk is kell, hogy a szövetségi munka az 5. fejezetben ismertetett „négy lényeggel” áll vagy esik — minden kísérlet, mely e gyökerek közül csak egyet is el akar vágni, az egész fára végzetes csapást mér.

16. Országos C. E. szervezet,

Az országos C. E. mozgalmat Magyarországon a Bethánia-Egylet képviselte. Ez az egyesület most átalakuláson megy át. „Magyar keresztyén szövetségi egyesüléssé” vdlük, mely az „Európai keresztyén szövetségi egyesülés” s azon át a „Keresztyén szövetségi világegyesülés” tagja.

Az országos egyesülés kerületi (pl. dunántúli) egyesülésekre, ezek helyi (pl. pécsi) egyesülésekre, a helyi egyesülésekre egyes szövetségekre oszlanak. Az egyes református szövetségek az egész országban együttesen a református alosztályt alkotják (az evangélikus szövetségek az evangélikus alosztályt).

Miert van szükség kerületi és országos szervezetekre?
Mert az ifjúság az ifjúságot jobban megérti s a különböző helyeken levő szövetségek a kölcsönös érintkezésből bátortitást nyernek, tapasztalataikat kicsérelve egymást erősítik, közös lapot, utazó titkárt stb. tarthatnak fenn, ami a mozgalom kiterjesztése s így áldásainak növelése szempontjából okvetlenül szükséges.

De szükség van erre azért is, mert így kapcsolódhatnak be az európai és világmozgalomba, ami még nagyobb buzdítást, tapasztalatokban még nagyobb gazdagodást, széles látókört szerez nekik — s lebetővé teszi azt, hogy a magyarságot képviseljek olyan helyeken és alkalmakkor, melyeken egyébként soha sem vennének rólunk tudomást. Hogy ez hazánk mai elhagyatottságában s különösen elnyomott protestáns hittestvéreink szempontjából mit jelent, nem nehéz állítani.

Végül szükség van az országos szervezetre azért is, hogy valamilyen testület örökődjék a C. E. mozgalom eredeti tisztaságának megőrzésén. Éppen azért C. E. nevel és jelvényt csak az a szövetség viselhet, melyet az országos központ megvizsgálta, az országos kötelékbe felvesz. Ez így van minden országban. A jelvényt a törvény védi.

A magyar keresztyén szövetségi egyesülés minden egyes magyar C. E. szövetségtől havi hozzájárulást kér. Ezeket az összegeket az országos központ országos célokra használja fel: központi irodahelyiségek, központi titkár, irodai személyzet, utazó titkár fenntartása, irodai kiadások (papír, posta, telefon), propaganda-iratok előállítása, külföldi kapcsolatok ápolása, — esetleg szomszédos országok kezdő mozgalmainak segélyezése, stb.

17. Hogyan fogjunk hozzá a C. E. szövetségi munkához?

a) Csakis úgy lehet hozzáfogni, ha van *megfelelő vezető*. A vezető (elnök) személyi kelleiről a 8. fejezetben szóltunk, itt csak azt hangsúlyozzuk újra, hogy a vezető újjászületett, üdvösségre felől bizonyos, mindent az örökkévalóság szempontja szerint megítélő, emberismerő, a lelkekkel való foglalkozásban tapasztalt, a sötétségben élő lelkek iránt könyörülő szeretetet érező s a mentés vágyától eltelt egyén legyen. Megfelelő vezető nélkül a C. E. szövetség egyáltalán létre sem jöhet.

b) Kezdjük hozzá *értelmesen*, vagyis legyünk tisztában a szövetségi munka lényegével és módszereivel. A vezetőnek a szövetségmunkáról legalább annyit kell tudnia, amennyit ebben az ismertetésben közöltünk.

c) *Loyálisan* kezdjük el, vagyis az egyház vezetőségével, elsősorban a lelkésszel egyetértőleg, tisztelőben tartva annak jóhiszemű véleményét még akkor is, ha az a mienkkel nem egyezik.

d) *Csendben* kezdjük el, kevés taggal, a nyilvánosság kizárásával. Csak azt a pár fiatalembert és leányt hívjuk meg az alakuló gyűlésre, akiket alapos megismerésük után alkalmasnak tartunk. Elég egy szövetség megalakításához három tag is. Ha ennyi alkalmas tag sincs, inkább alakítsunk előbb csak bibliaolvasó szövetséget. A terjeszkedésben is nagyon óvatosak legyünk. Nagy eredményeket gyorsan (kifejezett lelki ébredések idejét nem tekintve) csak ott lehet a C. E. munkamódszerezrel is elérni, ahol előzőleg alapos előkészítő munka folyt. Az örökkévalóság számára gyümölcsöt csak odaadó, kitartó, türelmes munkával és sok imádkozással lehet érlelni. Isten országa törvénye a mustármag mind a kezdetben, mind a növekedésben.

e) *Körütekintéssel* kezdjük el. A mozgalmat nem szabad erőszakolni. A helyi viszonyokkal tisztában kell lennünk. A nem lényegbe vágó dolgokban a C. E. munka nagyon simulékony s jól tud alkalmazkodni a helyi szükségletekhez és feltételekhez. Különben nem terjedhetett volna el a legkülönbözőbb fajok, nemzetek, felekezetek körében, falun és városban, műveltek és műveletlenek közt egyaránt.

f) *Tagozva* kezdjük el, vagy ha ez kezdetben nem lehetséges is, tagozzuk, mihelyt lehet. Az ifjakat és leányokat (a 18 évtől a 25–30 évig) a mi népünknel jobb mielőbb elkülöníteni, a gyermekeket (9–12 év) nem kell elkülönítenünk, a serdülőket (13–17 év) már tanácsos. A serdülőket két korosztályba lehet sorolni, ha vannak elegenden. (Egyáltalán a túlnagy szövetségek nem célszerűek.) A 25–30 éven fölüliekből felnőtt-övezeteket, férfi- vagy nőszövetségeket alakíthatunk, ha kedvük van rá.

g) *Imádkozva* alakítsuk meg és fejlesszük a szövetséget — ez a legfontosabb. Imádkozz azért, hogy minden lépésedet Isten vezesse s te engedelmesen, alázatosan lesd vezetését. Imádkozzál azért, hogy a munka iránt az érdeklődés természetesen növekedjék, hogy a fennálló nehézségeket Isten távolítsa el az útból, s hogy amíg ezek fennállanak, addig a te hited és kitartásod erősödjék általuk.

És még egyet! *Nincsen más mozgalmakban, munkamódszerekben olyan jó vonás, ötlet, vagy eszköz, amit felhasználni, alkalmazni ne lehetne a C. E. munkában is.* Értelmi képzés (főleg nyelvtanulás!), testnevelés, szórakozások mind felhasználhatók, csak arra kell ügyelni, hogy ezek a központból a lényegét, a lelki dolgokat félre ne tolhassák. Minden munka elvilágiasodhatik, de a C. E. szövetség nem, lényegének lelkisége annyira előtérbe áll.

Viszont a C. E. mozgalomból is fel lehet használni minden jót bármely más munka keretében, tehát az itt közöltekből olyanok is tanulhatnak, akik nem akarnak „C. E.” elnevezés alatt, illetőleg jelvényvel dolgozni, ami egyébként is csak az országos C. E. központ hozzájárulásával történhetik (lásd az előző fejezetet!).

A C. E. munka részleteiről egyébként szívesen ad levélben, vagy élőszóval tanácsot és utbaigazítást az országos központ (Bethánia-Egyet, Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 9).

„Célegyenest Előrel“ (Fil. 3:14.)